

H O T Ă R Ă R E
pentru modificarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei
(tratatamentul riscului de credit al contrapărții și raportarea acestuia
în contextul abordării bazate pe modele interne de rating (IRB))

nr. 227 din 23.09.2026
(în vigoare 01.01.2027)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 490-493 art. 842 din 01.10.2026

* * *

UE

În temeiul art.60 alin.(4), art.73 alin.(1) și art.84 din Legea privind activitatea băncilor nr.202/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), cu modificările și completările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

Prezenta Hotărâre:

- transpune parțial (transpune: art.272 (pct. 4 ultima teză, pct.7a, pct.10 și pct.14-23); art.273 (2), (8) ultima teză și (9); art.274(4); art.277(5); art.279a(3), lit.a); art.279c(1); art.280f(2); art.295 lit.(c) ultima teză; art.299(2), lit.(g) și art.283-294) Regulamentul nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 176 din 27 iunie 2013, CELEX: 32013R0575, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2025/1496 al Comisiei din 12 iunie 2025;

- transpune Regulamentul delegat (UE) 2021/931 al Comisiei din 1 martie 2021 de completare a Regulamentului (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care specifică metoda de identificare a tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate cu unul sau mai mulți determinanți de risc semnificativi în sensul articolului 277 alineatul (5), formula pentru a calcula delta reglementat al opțiunilor call și put încadrate în categoria de risc de rată a dobânzii și metoda pentru a stabili dacă o tranzacție este o poziție lungă sau scurtă pe determinantul de risc principal sau pe cel mai semnificativ determinant de risc într-o anumită categorie de risc în sensul articolului 279a alineatul (3) literele a) și b) în cadrul abordării standardizate pentru riscul de credit al contrapărții, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 204 din 10 iunie 2021, CELEX: 32021R0931, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2025/855 al Comisiei din 28 ianuarie 2025;

- transpune Regulamentul delegat (UE) 2015/585 al Comisiei din 18 decembrie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare pentru precizarea perioadelor de risc de marjă, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 98 din 15 aprilie 2015, CELEX: 32015R0585;

- transpune parțial (transpune: Formularele C 34.02, C 34.05, C 34.07 și C 34.11 din Anexa I a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2024/3117 al Comisiei din 29 noiembrie 2024 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește raportarea în scopuri de supraveghere a instituțiilor și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2021/451 al Comisiei, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 2024/3117 din 27 decembrie 2024, CELEX: 32024R3117, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/2475 al Comisiei din 8 decembrie 2025.

1. Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.220/2025 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr.515-518, art.895), se modifică după cum urmează:

1.1. clauza de armonizare va avea următorul cuprins:

“Prezentul regulament:

1. transpune art.4 (1), pct.34; art.271 - 311 din Regulamentul nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 176 din 27 iunie 2013, CELEX: 32013R0575, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2025/1215 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 iunie 2025;

2. transpune Regulamentul Delegat (UE) 2021/931 al Comisiei din 1 martie 2021 de completare a Regulamentului (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care specifică metoda de identificare a tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate cu unul sau mai mulți determinanți de risc semnificativi în sensul articolului 277 alineatul (5), formula pentru a calcula delta reglementat al opțiunilor call și put încadrate în categoria de risc de rată a dobânzii și metoda pentru a stabili dacă o tranzacție este o poziție lungă sau scurtă pe determinantul de risc principal sau pe cel mai semnificativ determinant de risc într-o anumită categorie de risc în sensul articolului 279a alineatul (3) literele (a) și (b) în cadrul abordării standardizate pentru riscul de credit al contrapărții, CELEX 02021R0931, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2025/855 al Comisiei din 28 ianuarie 2025;

3. transpune Regulamentul delegat (UE) 2015/585 al Comisiei din 18 decembrie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare pentru precizarea perioadelor de risc de marjă, CELEX 02014R0183, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul delegat (UE) 2022/954 al comisiei din 12 mai 2022.”;

1.2. punctul 3:

1.2.1. noțiunea “acord de compensare contractuală între produse diferite” se completează cu textul: “În sensul prezentei definiții, “categorii diferite de produse” înseamnă: tranzacții de răscumpărare, operațiuni de dare și luare de titluri și mărfuri cu împrumut; tranzacțiile de creditare în marjă: contractele enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.114/2018 (în continuare - Regulamentul nr.114/2018);”;

1.2.2. după noțiunea “contract în marjă” se completează cu noțiunile “*contract în marjă într-un singur sens*” și “*contribuție prefinanțată la fondul de garantare al unei CPC*” cu următorul cuprins:

“*contract în marjă într-un singur sens* - un contract în marjă conform căruia banca este obligată să furnizeze marje de variație unei contrapărți, dar nu are dreptul să primească marja de variație de la contrapartea respectivă sau viceversa;

contribuție prefinanțată la fondul de garantare al unei CPC - o contribuție la fondul de garantare al unei CPC, care este plătită de o bancă;”;

1.2.3. după noțiunea “compensare între produse diferite” se completează cu noțiunile “*distribuția expunerilor*”, “*distribuția valorilor de piață*”, “*distribuția neutră la risc*”, “*distribuție efectivă* “*expunere așteptată (EE)*”, “*expunere așteptată efectivă la o dată specifică (EE efectivă)*”, “*expunere curentă*”, “*expunere maximă*”, “*expunerea pozitivă așteptată (EPE)*”, “*expunerea pozitivă așteptată efectivă (EPE efectivă)*” cu următorul cuprins:

distribuția expunerilor - distribuția de probabilitate previzionată a valorilor de piață, care se obține dacă valorile de piață nete negative previzionate se stabilesc la 0;

distribuția valorilor de piață - distribuția de probabilitate previzionată a valorilor de piață nete ale tranzacțiilor din cadrul unui set de compensare la o dată viitoare (orizont de previzionare), pe baza valorilor de piață realizate ale tranzacțiilor respective la data previzionării;

distribuția neutră la risc - o distribuție a valorilor de piață sau a expunerilor pe o perioadă viitoare, calculată pe baza valorilor de piață implicite, precum volatilitățile implicite;

distribuție efectivă - o distribuție a valorilor de piață sau a expunerilor pe o perioadă viitoare, calculată pe baza valorilor istorice sau realizate, precum volatilitățile calculate pe baza variațiilor înregistrate în trecut ale prețurilor sau ratelor;

expunere așteptată (EE) - media distribuției expunerilor, la o anumită dată viitoare, înainte de data scadenței tranzacției cu cea mai lungă durată din setul de compensare;

expunere așteptată efectivă la o dată specifică (EE efectivă) - este valoarea maximă a expunerii așteptate din data respectivă sau din orice dată anterioară. Expunerea așteptată efectivă la o dată specifică se mai poate, de asemenea, defini ca valoarea mai mare dintre expunerea așteptată la data respectivă și expunerea așteptată efectivă la orice dată anterioară;

expunere curentă - este valoarea mai mare dintre zero și valoarea de piață a unei tranzacții sau a unui portofoliu de tranzacții din cadrul unui set de compensare cu o contraparte, care s-ar pierde prin intrarea contrapărții în stare de nerambursare, presupunând că valoarea tranzacțiilor respective nu poate fi recuperată, nici parțial, în caz de insolvență sau de lichidare;

expunere maximă - o centilă superioară a distribuției expunerilor la o anumită dată viitoare, anterioară datei scadenței tranzacției cu cea mai lungă durată din setul de compensare;

expunerea pozitivă așteptată (EPE) - media ponderată în timp a expunerilor așteptate, în care ponderile sunt proporțiile din întreaga perioadă care corespund fiecărei expuneri așteptate.

La calculul cerinței de fonduri proprii, băncile utilizează media pe primul an sau, dacă toate contractele din setul de compensare ajung la scadență în mai puțin de un an, pe durata în care contractul cu cea mai mare scadență din setul de compensare ajunge la scadență;

expunerea pozitivă așteptată efectivă (EPE efectivă) - media ponderată a expunerilor așteptate efective pe primul an al unui set de compensare sau, dacă toate contractele din setul de compensare ajung la scadență în mai puțin de un an, pe durata contractului cu cea mai mare scadență din setul de compensare, în care ponderile sunt proporțiile din întreaga perioadă care corespund fiecărei expuneri așteptate;”;

1.2.4. după noțiunea “indisponibil în caz de insolvabilitate” se completează cu noțiunile “marjă inițială sau “IM”” și “mecanism indirect de compensare” cu următorul cuprins:

“marjă inițială sau “IM” - orice garanție reală, alta decât marja de variație, colectată de la o entitate sau furnizată unei entități pentru a acoperi expunerea curentă și expunerea viitoare potențială a unei tranzacții sau a unui portofoliu de tranzacții în perioada necesară pentru lichidarea tranzacțiilor respective sau pentru reacoperirea riscului de piață aferent acestora, ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor de plată de către contrapartea la tranzacție sau la portofoliul de tranzacții;

mecanism indirect de compensare - un mecanism în care o contraparte devine un membru compensator ori un client sau stabilește mecanisme indirecte de compensare cu un membru compensator, cu condiția ca respectivele mecanisme să nu mărească riscul de contraparte și să garanteze că activele și pozițiile contrapărții beneficiază de o protecție.”;

1.2.5. după noțiunea “risc de credit al contrapărții (CCR)” se completează cu noțiunile “*risc de reînnoire*”, “*riscul general de corelare defavorabilă*”, “*riscul specific de corelare defavorabilă*” și “*scadență efectivă*” cu următorul cuprins:

“risc de reînnoire - măsura în care expunerea pozitivă așteptată este subestimată, atunci când se prevede că tranzacțiile viitoare cu o contraparte se vor desfășura în mod continuu. Expunerea suplimentară generată de aceste tranzacții viitoare nu se include în calculul expunerii pozitive așteptate;

riscul general de corelare defavorabilă - apare atunci când probabilitatea intrării în stare de nerambursare a contrapărții este corelată pozitiv cu factorii de risc de piață generali;

riscul specific de corelare defavorabilă - apare atunci când expunerea viitoare față de o anumită contraparte este corelată pozitiv cu probabilitățile de nerambursare (PD) a contrapărții, ca urmare a tipului de tranzacții efectuate cu contrapartea. Se consideră că banca este expusă unui risc specific de corelare defavorabilă în cazul în care este de așteptat ca expunerea viitoare față de o anumită contraparte să fie semnificativă atunci când probabilitatea de nerambursare de către contraparte este, de asemenea, ridicată;

scadență efectivă - conform metodei modelului intern pentru un set de compensare cu scadența mai mare de un an înseamnă raportul dintre suma expunerilor așteptate pe durata de viață a tranzacțiilor din setul de compensare, actualizată cu rata randamentului fără risc, și suma expunerilor așteptate pe durata unui an în setul de compensare, actualizată cu rata randamentului

fără risc. Scadența efectivă poate fi ajustată pentru a ține seama de riscul de reînnoire, prin înlocuirea expunerii așteptate cu expunerea așteptată efectivă pentru orizonturi de previzionare mai mici de un an;”;

1.2.6. noțiunea “set de compensare” se completează cu textul: “În cadrul metodei modelului intern prevăzută în capitolul IX, toate seturile de compensare cu o singură contraparte pot fi tratate ca un singur set de compensare, dacă valorile de piață simulate negative ale fiecărui set de compensare sunt stabilite la 0 în estimarea expunerii așteptate (EE);”;

1.3. la punctul 6 textul “anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.114/2018 (în continuare - Regulamentul nr.114/2018)” se substituie cu textul “anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018”;

1.4. la punctele 8 și 9, după textul “în capitolele III-V” se completează cu textul “și IX”;

1.5. se completează cu punctul **9¹** cu următorul cuprins:

“**9¹**. Dacă obține aprobarea Băncii Naționale a Moldovei în conformitate cu punctele 158-161, banca poate determina valoarea expunerii pentru următoarele elemente, utilizând metoda modelului intern prevăzută în capitolul IX:

9¹.1. contractele enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018;

9¹.2. tranzacțiile de răscumpărare;

9¹.3. operațiunile de dare sau luare de titluri sau mărfuri cu împrumut;

9¹.4. tranzacțiile de creditare în marjă;

9¹.5. tranzacțiile cu termen lung de decontare.”;

1.6. punctul 18 se completează cu textul “La calculul cerințelor de fonduri proprii pentru tranzacțiile cu termen lung de decontare, banca care utilizează abordarea prevăzută pe metodele modelului intern poate atribui ponderi de risc în cadrul abordării prevăzute în Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.111/2018 (în continuare - Regulamentul nr.111/2018), în mod permanent și indiferent de importanța acestor poziții.”;

1.7. se completează cu punctul **18¹** cu următorul cuprins:

“**18¹**. În cazul metodelor prevăzute în capitolele III-V și IX, băncile tratează tranzacțiile în cazul cărora a fost identificat un risc specific de corelare defavorabilă în conformitate cu punctele 222, 224-226.”;

1.8. la punctul 26 cuvântul “anexa” se substituie cu textul “anexa nr.1”;

1.9. punctul 43 va avea următorul cuprins:

“**43**. În cazul în care unui set de compensare i se aplică mai multe contracte în marjă sau în cazul în care același set de compensare include atât tranzacții care fac obiectul unui contract în marjă, cât și tranzacții care nu fac obiectul unui contract în marjă, banca își calculează valoarea expunerii după cum urmează:

43.1. banca stabilește seturile de subcompensare ipotetice în cauză, compuse din tranzacțiile incluse în setul de compensare, după cum urmează:

43.1.1. toate tranzacțiile care fac obiectul unui contract în marjă și cărora li se aplică aceeași perioadă de risc de marjă determinată în conformitate cu punctele 181-186 se alocă aceluiași subset de compensare;

43.1.2. toate tranzacțiile care nu fac obiectul unui contract în marjă se alocă aceluiași set de subcompensare, care este distinct de seturile de subcompensare stabilite în conformitate cu subpunctul 43.1.1;

43.2. banca calculează costul de înlocuire al setului de compensare în conformitate cu punctul 50, luând în considerare toate tranzacțiile din cadrul setului de compensare, indiferent dacă fac sau nu obiectul unui contract în marjă, și aplică toate cerințele următoare:

43.2.1. valoarea de piață curentă (CMV) se calculează pentru toate tranzacțiile din cadrul unui set de compensare, înainte de a deduce orice garanție reală deținută sau furnizată, în cazul în care valorile de piață pozitive și negative sunt compensate la calcularea CMV;

43.2.2. NICA, valoarea ajustată în funcție de volatilitatea marjei de variație (VM), pragul de marjă (TH) și suma minima de transfer (MTA), după caz, se calculează separat ca sumă a aceluiași date de intrare aplicabile fiecărui contract în marjă individual din setul de compensare;

43.3. banca calculează expunerea viitoare potențială a setului de compensare menționată la punctele 66-68 prin aplicarea următoarelor cerințe:

43.3.1. calculează multiplicatorul indicat la punctul 66, bazându-se pe datele de intrare CMV, NICA și VM, după caz, în conformitate cu subpunctul 43.2;

43.3.2. calculează $\sum_a AddOn^{(a)}$ în conformitate cu punctele 66-68, separat pentru fiecare subset ipotetic de compensare menționat la subpunctul 43.1”;

1.10. se completează cu punctul 58¹ cu următorul cuprins:

“58¹. Metoda pentru identificarea tranzacțiilor cu un singur determinant de risc semnificativ și a celor cu mai mult de un determinant de risc semnificativ, precum și pentru identificarea celui mai semnificativ dintre determinanții de risc respectivi în sensul punctului 57 este expusă în anexa nr.2.”;

1.11. se completează cu punctul 71¹ cu următorul cuprins:

“71¹. Reglementările aferente formulelor pe care băncile le utilizează pentru a calcula delta reglementat pentru opțiunile call și put încadrate în categoria de risc de rată a dobânzii sau categoria de risc de marfă compatibilă cu condiții de piață în care ratele dobânzii sau prețurile mărfurilor pot fi negative și volatilitatea reglementată care este adecvată pentru formulele respective, precum și metoda pentru a stabili dacă o tranzacție este o poziție lungă sau scurtă pe determinantul de risc principal sau pe cel mai semnificativ determinant de risc într-o anumită categorie de risc pentru tranzacțiile menționate la punctul 57 sunt determinate în anexa nr.2.”;

1.12. punctul 75 va avea următorul cuprins:

“75. Băncile calculează factorul de ajustare în funcție de scadență după cum urmează:

75.1. pentru tranzacțiile incluse în seturile de compensare menționate la punctul 49, băncile calculează factorul de ajustare în funcție de scadență după următoarea formulă:

$$MF = \sqrt{\min\{\max\{M, 10/\text{un exercițiu financiar}\}, 1\}}$$

unde:

MF = factorul de ajustare în funcție de scadență;

M = scadența reziduală a tranzacției care este egală cu perioada de timp necesară pentru încetarea tuturor obligațiilor contractuale care decurg din tranzacție; în acest scop, se consideră că orice opționalitate a unui contract derivat este o obligație contractuală; scadența reziduală se exprimă în ani, utilizând convenția privind zilele lucrătoare relevante; în cazul în care o tranzacție are ca instrument-suport un alt contract derivat care poate da naștere unor obligații contractuale suplimentare față de obligațiile contractuale care decurg din tranzacție, scadența reziduală a tranzacției este egală cu perioada de timp necesară pentru încetarea tuturor obligațiilor contractuale aferente instrumentului- suport; în cazul în care o tranzacție este structurată astfel încât expunerea rămasă de rambursat să fie decontată după anumite date de plată specificate și termenii sunt revizuiți astfel încât valoarea de piață a tranzacției să fie zero la datele specificate respective, scadența reziduală a tranzacției este egală cu perioada rămasă până la data următoarei revizuiți a termenilor; și

un exercițiu financiar (OneBusinessYear) = un an exprimat în zile lucrătoare utilizând convenția privind zilele lucrătoare relevante;

75.2. în cazul tranzacțiilor incluse în seturile de compensare menționate la punctele 50 și 51, factorul de ajustare în funcție de scadență este definit ca:

$$MF = \frac{3}{2} \sqrt{\frac{MPOR}{\text{un exercițiu financiar}}}$$

unde:

MF = factorul de ajustare în funcție de scadență;

MPOR = perioada de risc de marjă aferentă setului de compensare determinată în conformitate cu punctele 181-186; și

un exercițiu financiar (OneBusinessYear) = un an exprimat în zile lucrătoare utilizând convenția privind zilele lucrătoare relevante.”;

1.13. la punctul 98 formulele de calcul vor avea următorul cuprins:

$$\text{“ AddOn}_j^{\text{Altele}} = \epsilon_j \cdot \text{SF}^{\text{Altele}} \cdot | \text{EffNot}_j^{\text{Altele}} | \text{”},$$

$$\text{“EffNot}_j^{\text{Altele}} = \Sigma \text{ Poziția de risc}_j$$

1 ∈ Setul de acoperire a riscului j

1.14. se completează cu subpunctul **106.3.** cu următorul cuprins:

“106.3. acordurile de compensare contractuală între produse diferite, în cazul băncilor care au primit aprobarea să utilizeze metoda prevăzută în capitolul IX pentru tranzacțiile care intră în domeniul de aplicare a metodei respective.”;

1.15. se completează cu subpunctul **122¹** cu următorul cuprins:

“**122¹**. Dacă banca utilizează abordarea bazată pe estimări proprii ale ajustărilor de volatilitate în conformitate cu prevederile titlului III din Regulamentul nr.112/2018 pentru instrumentele financiare sau mărfurile care nu sunt eligibile în conformitate cu prevederile Regulamentul nr.112/2018, aceasta calculează ajustările de volatilitate pentru fiecare element individual. Dacă banca a obținut aprobarea să utilizeze abordarea bazată pe modele interne definită în Regulamentul nr.112/2018, banca poate aplica această abordare și pentru portofoliul de tranzacționare.”;

1.16. se completează cu capitolul IX cu următorul cuprins:

“Capitolul IX Metoda modelului intern

Secțiunea 1

Aprobarea de utilizare a metodei modelului intern

158. Dacă Banca Națională a Moldovei consideră că cerința prevăzută la punctul 161 a fost îndeplinită de bancă, acestea permit băncii respective să utilizeze metoda modelului intern pentru a calcula valoarea expunerii pentru oricare din următoarele tranzacții:

158.1. tranzacțiile menționate la subpunctul 9¹.1;

158.2. tranzacțiile menționate la subpunctele 9¹.2 - 9¹.4;

158.3. tranzacțiile menționate la subpunctele 9¹.1 - 9¹.4.

159. Dacă banca a primit aprobarea conform punctul 25 de a utiliza metoda modelului intern pentru a calcula valoarea expunerii pentru oricare din tranzacțiile menționate la subpunctele 158.1.-158.3., aceasta poate, de asemenea, să utilizeze metoda modelului intern pentru tranzacțiile menționate la subpunctul 9¹.5. Acordarea și refuzul aprobării prealabile pentru utilizarea metodei modelului intern se efectuează potrivit procedurii prevăzute la punctele 25-33.

160. Prin derogare de la punctele 8 și 9, banca poate decide să nu aplice această metodă pentru expunerile care sunt nesemnificative în ceea ce privește dimensiunea și riscul. Într-un astfel de caz, banca aplică acestor expuneri una dintre metodele prevăzute în capitolele III-V, dacă sunt îndeplinite cerințele relevante pentru fiecare abordare.

161. Banca Națională a Moldovei permite băncii să utilizeze metoda modelului intern pentru calculele menționate la punctele 158-160 numai dacă banca a demonstrat că îndeplinește cerințele stabilite în prezentul capitol și dacă a verificat că sistemele de administrare a riscului de credit al contrapărții utilizate de bancă sunt solide și sunt implementate în mod adecvat.

162. Banca Națională a Moldovei poate permite băncilor, pentru o perioadă limitată, să aplice metoda modelului intern în mod secvențial pentru diferite tipuri de tranzacții. În cursul acestei perioade de aplicare secvențială, băncile pot utiliza metodele prevăzute în capitolul III sau în capitolul V pentru tipul de tranzacție pentru care nu utilizează metoda modelului intern.

163. Pentru toate tranzacțiile cu instrumente financiare derivate extrabursiere și pentru tranzacțiile cu termen lung de decontare pentru care nu a primit, în temeiul punctelor 158-160, aprobarea de a utiliza metoda modelului intern, banca utilizează metodele prevăzute în capitolul III. În cadrul unui grup, aceste metode pot fi utilizate în combinație în mod permanent.

164. Banca care a primit, în temeiul punctelor 158-160, aprobarea de a utiliza metoda modelului intern nu poate reveni la utilizarea metodelor prevăzute în capitolul III sau în capitolul V, cu excepția cazului în care are aprobarea Băncii Naționale a Moldovei de a proceda astfel. Banca Națională a Moldovei acordă această aprobare dacă banca face dovadă că are motive întemeiate.

165. Dacă banca încetează să se conformeze cerințelor stabilite în prezentul capitol, aceasta notifică imediat Banca Națională a Moldovei și îndeplinește una din următoarele acțiuni:

165.1. prezintă Băncii Naționale a Moldovei un plan de redresare rapidă în vederea respectării cerințelor;

165.2. demonstrează, într-un mod pe care Banca Națională a Moldovei îl consideră satisfăcător, că efectul neconformității este nesemnificativ.

Secțiunea a 2-a

Valoarea expunerii

166. Dacă banca a primit, în conformitate cu punctele 158-160, aprobarea de a utiliza metoda modelului intern pentru a calcula valoarea expunerii pentru toate sau numai pentru unele din tranzacțiile menționate la punctul respectiv, aceasta trebuie să măsoare valoarea expunerii tranzacțiilor respective la nivelul setului de compensare. Modelul utilizat de bancă în acest scop trebuie:

166.1. să specifice distribuția previzionată a modificărilor valorii de piață a setului de compensare, care pot fi atribuite modificărilor concomitente ale variabilelor relevante ale pieței, precum ratele dobânzii și cursurile de schimb;

166.2. să calculeze valoarea expunerii pentru setul de compensare la fiecare dintre datele viitoare, pe baza modificărilor concomitente ale variabilelor pieței.

167. Pentru ca modelul să reflecte efectele constituirii marjei, modelul valorii garanției reale trebuie să îndeplinească cerințele cantitative, calitative și privind datele referitoare la metoda modelului intern, în conformitate cu prezenta secțiune, iar banca poate să includă în distribuțiile previzionate ale modificărilor valorii de piață a setului de compensare numai garanțiile financiare eligibile definite în Regulamentul nr.112/2018 și la punctele 120 și 121.

168. Cerința de fonduri proprii pentru riscul de credit al contrapărții pentru expunerile la riscul de credit al contrapărții în cazul cărora banca aplică metoda modelului intern trebuie să fie cea mai mare dintre următoarele cerințe:

168.1. cerința de fonduri proprii pentru aceste expuneri, calculată pe baza expunerii pozitive așteptate efective, utilizând datele de piață curente;

168.2. cerința de fonduri proprii pentru aceste expuneri, calculată pe baza expunerii pozitive așteptate efective, utilizând în mod consecvent o singură calibrare la condiții de criză (stress calibration) pentru toate expunerile la riscul de credit al contrapărții în cazul cărora banca aplică metoda modelului intern.

169. Cu excepția contrapărților identificate ca având un risc de corelare defavorabilă (Wrong-Way Risk) specific, care se încadrează în domeniul de aplicare al punctelor 224 și 225, băncile trebuie să calculeze valoarea expunerii ca produs dintre alfa (α) și expunerea pozitivă așteptată efectivă, după cum urmează:

$$\text{Valoarea expunerii} = \alpha \cdot \text{expunerea pozitivă așteptată efectivă}$$

unde:

$\alpha = 1,4$, cu excepția cazului în care Banca Națională a Moldovei solicită o valoare α mai mare, atunci când consideră că riscurile asociate expunerii sunt mai mari decât cele anticipate în condițiile de calibrare standard sau în situații de volatilitate sau instabilitate a pieței sau permit băncilor să utilizeze estimările proprii în conformitate cu punctul 174;

Expunerea pozitivă așteptată efectivă se calculează prin estimarea expunerii așteptate (EE_t) ca expunere medie la o dată viitoare t , media fiind determinată pe baza valorilor viitoare posibile ale factorilor de risc de piață relevanți. Modelul estimează expunerea așteptată la o serie de date viitoare t_1, t_2, t_3 etc.

170. Expunerea așteptată (EE) efectivă se calculează prin recurență după cum urmează:

Expunerea așteptată efectivă $EE_{tk} = \max \{Expunerea așteptată efectivă $EE_{tk-1}, EE_{tk}\}$$

unde:

data curentă este t_0 ;

EE_{t_0} efectivă este egală cu expunerea curentă.

171. Expunerea pozitivă așteptată efectivă este expunerea așteptată efectivă medie pe durata primului an al expunerii viitoare. Dacă toate contractele din setul de compensare ajung la scadență în mai puțin de un an, expunerea pozitivă așteptată este expunerea așteptată medie până la data la care toate contractele din setul de compensare ajung la scadență. Expunerea pozitivă așteptată efectivă se calculează ca medie ponderată a expunerilor așteptate efective:

$$\text{Expunerea pozitivă așteptată efectivă} = \frac{1}{\min \{1\text{an}, \text{scadență}\}} \cdot \sum_{k=1}^{\min \{1\text{an}, \text{scadență}\}} \text{Expunerea așteptată efectivă}_{t_k} \cdot \Delta t_k$$

unde ponderile

$$\Delta t_k = t_k - t_{k-1}$$

permit calculul expunerii viitoare la date care nu sunt egal repartizate în timp.

172. Băncile calculează cuantificările expunerii așteptate sau ale expunerii maxime pe baza unei distribuții a expunerilor care ține seama de posibilitatea ca expunerile să nu fie normal distribuite.

173. Banca poate utiliza o cuantificare a distribuției calculată prin metoda modelului intern, care este mai prudentă decât produsul dintre alfa și expunerea pozitivă așteptată efectivă, calculat în conformitate cu ecuația de la punctul 169 pentru fiecare contraparte.

174. Prin derogare de la punctul 169, Banca Națională a Moldovei poate permite băncilor să utilizeze propriile estimări ale alfa, dacă:

174.1. alfa este egal cu raportul dintre capitalul intern rezultat în urma unei simulări complete, pentru toate contrapărțile, a expunerii la riscul de credit al contrapărții (la numărător) și capitalul intern bazat pe expunerea pozitivă așteptată (la numitor);

174.2. la numitor, expunerea pozitivă așteptată este utilizată ca și când ar fi o sumă fixă rămasă de rambursat.

Atunci când se estimează în conformitate cu prezentul punct, alfa nu trebuie să fie mai mic de 1,2.

175. În scopul estimării alfa în conformitate cu punctul 174, banca trebuie să se asigure că numărătorul și numitorul sunt calculați în mod coerent cu metodologia de modelare, specificațiile parametrilor și compoziția portofoliului. Abordarea utilizată pentru a estima alfa trebuie să se bazeze pe abordarea băncii în ceea ce privește capitalul intern, să fie bine formalizată și să fie supusă unei validări independente. În plus, banca trebuie să-și revizuiască estimările cu privire la alfa cel puțin trimestrial și chiar mai frecvent în cazul în care compoziția portofoliului variază în timp. Banca trebuie, de asemenea, să evalueze riscul aferent modelului.

176. Banca trebuie să demonstreze, într-un mod pe care Banca Națională a Moldovei îl consideră satisfăcător, că estimările sale interne cu privire la alfa reflectă, la numărător, sursele semnificative ale dependenței distribuției valorilor de piață ale tranzacțiilor sau ale portofoliilor de tranzacții pentru toate contrapărțile. Estimările interne cu privire la alfa trebuie să țină seama de granularitatea portofoliilor.

177. La supravegherea utilizării estimărilor în conformitate cu punctul 174, Banca Națională a Moldovei trebuie să țină seama de variația considerabilă a estimărilor lui alfa care rezultă din potențialele specificații eronate din modelele utilizate pentru numărător, în special dacă există convexitate.

178. După caz, volatilitățile și corelările factorilor de risc de piață, utilizate în modelarea comună a riscului de piață și a riscului de credit, trebuie să fie condiționate de factorul de risc de credit, pentru a reflecta creșterile potențiale ale volatilității sau ale corelării în cazul unui declin economic.

Secțiunea a 3-a

Valoarea expunerii pentru seturile de compensare care fac obiectul unui contract în marjă

179. Dacă setul de compensare face obiectul unui contract în marjă și al evaluării zilnice la prețul pieței, banca calculează expunerea pozitivă așteptată efectivă în conformitate cu prezentul punct. Dacă, la estimarea expunerii așteptate, modelul reflectă efectele constituirii marjei, banca poate, cu aprobarea Băncii Naționale a Moldovei, să utilizeze măsurarea prin intermediul modelului a expunerii așteptate direct în ecuația de la punctul 170. Banca Națională a Moldovei acordă o astfel de aprobare numai dacă verifică faptul că, la estimarea expunerii așteptate, modelul reflectă în mod corect efectele constituirii marjei. Banca care nu a primit o astfel de aprobare utilizează una din următoarele măsurări ale expunerii pozitive așteptate efective:

179.1. expunerea pozitivă așteptată efectivă, calculată fără a lua în considerare vreo garanție reală deținută sau furnizată prin constituirea marjei, plus orice garanție reală furnizată contrapărții independent de procesul de evaluare zilnică și de constituire a marjei sau de expunerea curentă;

179.2. expunerea pozitivă așteptată efectivă, calculată ca creșterea potențială a expunerii pe parcursul perioadei de risc de marjă, plus valoarea mai mare dintre:

179.2.1. expunerea curentă, inclusiv orice garanții reale deținute sau furnizate la momentul respectiv, altele decât garanțiile reale care fac obiectul unei cereri de marjă sau unui litigiu;

179.2.2. cea mai mare expunere netă, inclusiv garanțiile reale din cadrul contractului în marjă, care nu declanșează o cerere de marjă. Această sumă trebuie să ia în considerare toate pragurile aplicabile, sumele minime ale transferurilor, sumele independente și marjele inițiale, aplicabile în temeiul contractului în marjă.

180. În sensul subpunctului 179.2, băncile calculează procentul ca modificare pozitivă așteptată a valorii de marcă la piață a tranzacțiilor pe parcursul perioadei de risc de marjă. Modificările valorii garanției reale trebuie luate în considerare prin utilizarea ajustărilor de volatilitate reglementate în conformitate cu prevederile titlului IV din Regulamentul nr.112/2018, sau a estimărilor proprii pentru ajustările de volatilitate ale metodei extinse a garanțiilor financiare, dar fără să se presupună plata vreunei garanții reale în perioada de risc de marjă. Perioada de risc de marjă nu poate fi mai mică decât perioadele minime prevăzute la punctele 181-186.

181. În cazul tranzacțiilor supuse ajustării zilnice a marjei și evaluării zilnice la prețul pieței, perioada de risc de marjă utilizată pentru modelarea valorii expunerii cu contracte în marjă nu trebuie să fie mai mică de:

181.1. 5 zile lucrătoare pentru seturile de compensare care constau numai în tranzacții de răscumpărare, în operațiuni de dare sau luare de titluri sau mărfuri cu împrumut și în tranzacții de creditare în marjă;

181.2. 10 zile lucrătoare pentru toate celelalte seturi de compensare.

182. Prevederile punctului 181 fac obiectul următoarelor excepții:

182.1. pentru toate seturile de compensare în care numărul tranzacțiilor depășește 5 000 în orice moment din cursul unui trimestru, perioada de risc de marjă pentru trimestrul următor nu trebuie să fie mai mică de 20 de zile lucrătoare. Această excepție nu se aplică expunerilor din tranzacții ale băncilor;

182.2. pentru seturile de compensare care conțin una sau mai multe tranzacții implicând fie garanții reale nelichide, fie un instrument financiar derivat extrabursier care nu poate fi ușor înlocuit, perioada de risc de marjă nu trebuie să fie mai mică de 20 de zile lucrătoare.

183. Banca stabilește faptul că garanția reală este nelichidă sau că instrumentele financiare derivate extrabursiere nu pot fi ușor înlocuite, în contextul unor condiții de criză a pieței, caracterizate prin lipsa piețelor active în mod continuu, în care o contraparte ar obține, într-un termen de două zile sau mai scurt, mai multe cotații de preț care nu ar provoca mișcări pe piață sau nu ar reprezenta un preț reflectând un discount pe piață (în cazul garanției reale) sau o primă pe piață (în cazul unui instrument financiar derivat extrabursier).

184. Banca trebuie să stabilească dacă tranzacțiile sau titlurile pe care le deține drept garanții reale sunt concentrate pe o anumită contraparte și dacă este în măsură, în cazul în care contrapartea respectivă iese de pe piață în mod precipitat, să înlocuiască aceste tranzacții sau titluri.

185. Dacă banca a fost implicată în mai mult de două litigii privind cererile de marjă pentru un anumit set de compensare în ultimele două trimestre, care au durat mai mult decât perioada de risc de marjă aplicabilă în temeiul punctelor 181-184, aceasta trebuie să utilizeze, pentru următoarele două trimestre, o perioadă de risc de marjă cel puțin dublă față de perioada specificată la punctele 181-184 pentru setul de compensare respectiv.

186. Pentru reconstituirea marjei cu o periodicitate de N de zile, perioada de risc de marjă trebuie să fie cel puțin egală cu perioada specificată la punctele 181-184, F , plus N zile minus o zi. Respectiv:

$$\text{Perioada de risc de marjă} = F + N - 1$$

187. Dacă modelul intern include efectul constituirii marjei asupra modificărilor valorii de piață a setului de compensare, în calculele valorii expunerii pentru instrumentele financiare derivate extrabursiere și pentru tranzacțiile de finanțare prin titluri, banca modelează garanțiile reale, altele decât numerarul în aceeași monedă ca și expunerea în sine, împreună cu expunerea.

188. Dacă nu poate modela garanțiile reale împreună cu expunerea, banca nu recunoaște, în calculele valorii expunerii pentru instrumentele financiare derivate extrabursiere, efectul garanțiilor reale, altele decât numerarul în aceeași monedă ca și expunerea în sine, cu excepția cazului în care banca utilizează ajustările de volatilitate în temeiul abordării bazate pe ajustări de volatilitate reglementate în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.112/2018.

189. Dacă nu poate modela garanțiile reale împreună cu expunerea, banca nu recunoaște, în calculele valorii expunerii pentru operațiuni de finanțare prin instrumente financiare, efectul garanțiilor reale, altele decât numerarul în aceeași monedă ca și expunerea în sine.

190. Banca care utilizează metoda modelului intern ignoră în modelele sale efectul reducerii valorii expunerii ca urmare a oricărei clauze a unui acord de garanție reală, care solicită primirea garanției reale în cazul în care calitatea creditului contrapărții se deteriorează.

Secțiunea a 4-a

Gestionarea riscului de credit al contrapărții - politici, procese și sisteme

191. Banca stabilește și menține un cadru de gestionare a riscului de credit al contrapărții, care constă în:

191.1. politici, procese și sisteme care asigură identificarea, măsurarea, gestionarea, aprobarea și raportarea internă a riscului de credit al contrapărții;

191.2. proceduri care asigură respectarea acestor politici, procese și sisteme.

192. Aceste politici, procese și sisteme trebuie să fie solide din punct de vedere conceptual, implementate corect și formalizate. Documentația respectivă include explicații cu privire la tehnicile empirice utilizate pentru a măsura riscul de credit al contrapărții.

193. Cadrul de gestionare a riscului de credit al contrapărții solicitat la punctele 191-192 ține seama de riscurile de piață, de lichiditate, juridice și operaționale care sunt asociate riscului de credit al contrapărții. În special, cadrul asigură faptul că banca respectă următoarele principii:

193.1. nu derulează tranzacții cu o contraparte fără a evalua bonitatea acesteia;

193.2. ține seama în mod corespunzător de riscul de credit în momentul decontării și înaintea acestuia;

193.3. administrează aceste riscuri într-un mod cât mai cuprinzător posibil la nivelul contrapărții, prin agregarea expunerilor la riscul de credit al contrapărții cu alte expuneri din credite, precum și la nivelul întregii bănci.

194. Banca care utilizează metoda modelului intern se asigură că propriul cadru de gestionare a riscului de credit al contrapărții ține seama, într-un mod pe care Banca Națională a Moldovei îl consideră satisfăcător, de riscurile de lichiditate ale tuturor elementelor următoare:

194.1. potențialele solicitări de marjă primite în contextul schimburilor de marje de variație sau de alte tipuri de marje, precum marja inițială sau independentă, în condiții de șoc negativ pe piață;

194.2. potențiale solicitări primite pentru restituirea garanțiilor reale excedentare furnizate de contraparte;

194.3. solicitările rezultate dintr-o potențială retrogradare a propriei evaluări externe a calității creditului.

195. Banca se asigură că natura și durata reutilizării garanțiilor reale corespund nevoilor sale de lichiditate și nu pun în pericol capacitatea sa de a furniza sau de a restitui rapid garanții reale.

196. Organul de conducere a unei bănci trebuie să fie implicat activ în gestionarea riscului de credit al contrapărții, pentru care trebuie să se asigure că sunt alocate resurse adecvate. Organul de conducere trebuie să cunoască, prin intermediul unui proces formal, limitele modelului utilizat și ipotezele pe care se bazează acesta, precum și impactul acestor limitări și ipoteze asupra credibilității rezultatelor. Organul de conducere trebuie să aibă, de asemenea, cunoștința de incertitudinile pieței și ale aspectelor operaționale, precum și de modul în care acestea sunt luate în considerare de model.

197. Rapoartele zilnice cu privire la expunerile băncii la riscul de credit al contrapărții, elaborate în conformitate cu subpunctul 202.2, trebuie să fie analizate de un nivel al conducerii cu o poziție ierarhică și o autoritate suficiente pentru a impune atât reduceri ale pozițiilor luate în mod individual de administratorii de credite sau de personalul care tranzacționează, cât și reduceri ale expunerii globale a băncii la riscul de credit al contrapărții.

198. Cadrul de gestionare a riscului de credit al contrapărții stabilit de bancă în conformitate cu punctele 191 și 192 trebuie să fie utilizat în strânsă legătură cu limitele interne de creditare și de tranzacționare. Limitele de creditare și de tranzacționare trebuie să fie corelate cu modelul de măsurare a riscului al băncii într-un mod care este consecvent în timp și corect înțeles de administratorii de credite, de personalul care tranzacționează și de organul de conducere. Banca trebuie să dispună de un proces formal de raportare a încălcărilor limitelor de risc către nivelul de conducere corespunzător.

199. Măsurarea de către bancă a riscului de credit al contrapărții trebuie să includă măsurarea zilnică și în cadrul unei zile a utilizării liniilor de credit. Banca trebuie să măsoare expunerea curentă brută și netă de garanții reale. La nivel de portofoliu și de contraparte, banca trebuie să calculeze și să monitorizeze expunerea maximă sau expunerea viitoare potențială la un interval de încredere pe care îl alege. Banca trebuie să țină seama de pozițiile importante sau concentrate, inclusiv pe grupuri de contrapărți aflate în legătură, pe sector industrial și pe piață.

200. Banca trebuie să stabilească și să mențină un program de simulare de criză sistematic și riguros. Rezultatele acestor simulări de criză trebuie analizate cu regularitate, cel puțin trimestrial, de către organul de conducere și trebuie să se regăsească în politicile și în limitele privind riscul de credit al contrapărții, stabilite de organul de conducere. Dacă simulările de criză evidențiază o anumită vulnerabilitate față de un ansamblu de circumstanțe dat, banca trebuie să ia măsuri prompte de administrare a acestor riscuri.

Secțiunea a 5-a

Structuri organizatorice de gestionare și reexaminarea sistemului de gestionare a riscului de credit al contrapărții

201. Banca care utilizează metoda modelului intern înființează și menține:

201.1. o unitate de control al riscului care se conformează punctului 202;

201.2. o unitate de administrare a garanțiilor reale care se conformează punctului 203.

202. Unitatea de control al riscului este responsabilă pentru conceperea și implementarea sistemului său de gestionare a riscului de credit al contrapărții, inclusiv pentru validarea inițială și apoi permanentă a modelului, și îndeplinește următoarele funcții și cerințe:

202.1. este responsabilă pentru conceperea și implementarea sistemului băncii de gestionare a riscului de credit al contrapărții;

202.2. elaborează rapoarte zilnice cu privire la rezultatele modelului de măsurare a riscului al băncii și analizează aceste rezultate. Această analiză include o evaluare a legăturii dintre măsurările valorilor expunerii la riscul de credit al contrapărții și limitele de tranzacționare;

202.3. verifică integritatea datelor de intrare și elaborează și analizează rapoarte cu privire la rezultatele modelului de măsurare a riscurilor al băncii, inclusiv o evaluare a legăturii dintre măsurările expunerii la risc și limitele de creditare și de tranzacționare;

202.4. este independentă de unitățile responsabile cu inițierea, reînnoirea sau tranzacționarea expunerilor și nu este supusă niciunei influențe necuvenite;

202.5. dispune de personal suficient;

202.6. raportează direct organului de conducere a băncii;

202.7. activitatea sa este integrată în procesul zilnic de gestionare a riscului de credit al băncii;

202.8. rezultatele sale fac parte integrantă din procesul de planificare, monitorizare și control al profilului de risc de credit și al profilului general de risc al băncii.

203. Unitatea de administrare a garanțiilor reale îndeplinește următoarele sarcini și funcții:

203.1. calculează și efectuează cererile de marjă, administrează litigiile privind cererile de marjă și raportează zilnic, cu exactitate, nivelurile sumelor independente, ale marjelor inițiale și ale marjelor de variație;

203.2. verifică integritatea datelor utilizate pentru a efectua cererile de marjă și asigură faptul că acestea sunt coerente și reconciliate cu regularitate cu toate sursele relevante de date din cadrul băncii;

203.3. urmărește gradul de reutilizare a garanțiilor reale și orice modificare a drepturilor băncii asupra garanțiilor reale pe care le furnizează, sau legate de acestea;

203.4. raportează nivelului de conducere corespunzător tipurile de active date în garanție care sunt reutilizate și condițiile acestei reutilizări, inclusiv instrumentul, calitatea creditului și scadența;

203.5. urmărește concentrarea tipurilor de active acceptate în garanție de banca;

203.6. raportează organului de conducere informații privind gestionarea garanțiilor reale cu regularitate, cel puțin trimestrial, inclusiv informații cu privire la tipul de garanții reale primite sau furnizate și la amploarea, vechimea și cauza litigiilor privind cererile de marjă. Această raportare internă reflectă, de asemenea, tendințele indicatorilor numerici respectivi.

204. Organul de conducere trebuie să aloce suficiente resurse unității de gestionare a garanțiilor reale, prevăzută la subpunctul 201.2, pentru a se asigura că sistemele acesteia ating un nivel adecvat de performanță operațională, măsurat prin promptitudinea și acuratețea cererilor de marjă ale băncii și prin promptitudinea răspunsului băncii la cererile de marjă ale contrapărților sale. Organul de conducere trebuie să se asigure că unitatea dispune de personal adecvat pentru a procesa rapid cererile și litigiile, chiar în condiții de criză gravă a pieței, și pentru a permite băncii să își limiteze numărul de litigii importante, cauzate de volumul de tranzacții.

205. Banca trebuie să efectueze cu regularitate o reexaminare independentă a sistemului său de gestionare a riscului de credit al contrapărții, prin intermediul procesului său de audit intern.

Această reexaminare trebuie să includă atât activitățile unității de control al riscului, cât și pe cele ale unității de gestionare a garanțiilor reale, solicitate la punctele 201-204, și trebuie să vizeze, în special, cel puțin:

205.1. caracterul adecvat al formalizării sistemului și procesului de gestionare a riscului de credit al contrapărții solicitat la punctele 191-200;

205.2. organizarea unității de control al riscului de credit al contrapărții solicitată la subpunctul 201.1;

205.3. organizarea unității de gestionare a garanțiilor reale solicitată la subpunctul 201.2;

205.4. integrarea măsurărilor riscului de credit al contrapărții în gestionarea zilnică a riscurilor;

205.5. procesul de aprobare a modelelor de evaluare a riscului (*risk pricing models*) și a sistemelor de evaluare utilizate de personalul din unitățile responsabile cu inițierea tranzacțiilor (*front-office*) și din unitățile responsabile cu înregistrarea și monitorizarea tranzacțiilor inițiate (*back-office*);

205.6. validarea oricărei modificări semnificative a procesului de măsurare a riscului de credit al contrapărții;

205.7. sfera de cuprindere a riscului de credit al contrapărții, reflectată de modelul de măsurare a riscului;

205.8. integritatea sistemului de informare al conducerii;

205.9. acuratețea și exhaustivitatea datelor privind riscul de credit al contrapărții;

205.10. reflectarea exactă a condițiilor juridice ale acordurilor de garanție reală și ale acordurilor de compensare în măsurările valorii expunerii;

205.11. verificarea coerenței, caracterului actual și credibilității surselor de date utilizate în derularea modelelor, inclusiv a independenței acestor surse de date;

205.12. acuratețea și caracterul adecvat al ipotezelor privind volatilitatea și corelarea;

205.13. acuratețea calculului privind evaluarea și transformarea riscului;

205.14. verificarea acurateții modelului prin teste ex-post (*back-testing*) frecvente, prevăzute la subpunctele 238.1 - 238.4;

205.15. respectarea de către unitatea de control al riscului de credit al contrapărții și de către unitatea de gestionare a garanțiilor reale a cerințelor reglementare relevante.

Secțiunea a 6-a

Testul de utilizare

206. Băncile trebuie să se asigure că distribuția expunerilor generată de modelul utilizat pentru a calcula expunerea pozitivă așteptată efectivă este integrată în procesul zilnic de gestionare a riscului de credit al contrapărții și că rezultatele modelului sunt luate în considerare în procesul de aprobare a creditelor, de gestionare a riscului de credit al contrapărții, de alocare a capitalului intern și în cadrul de administrare.

207. Banca trebuie să demonstreze în mod satisfăcător Băncii Naționale a Moldovei că a utilizat, timp de cel puțin un an înainte de a primi, în conformitate cu punctele 158-165, aprobarea Băncii Naționale a Moldovei de a utiliza metoda modelului intern, un model pentru a calcula distribuția expunerilor pe care se bazează calculul expunerii pozitive așteptate, care îndeplinește, în linii mari, cerințele prevăzute în această secțiune.

208. Modelul utilizat pentru a genera o distribuție a expunerilor la riscul de credit al contrapărții trebuie să facă parte integrantă din cadrul de gestionare a riscului de credit al contrapărții solicitat la punctele 191-200. Acest cadru trebuie să includă măsurarea utilizării liniilor de credit, prin agregarea expunerilor la riscul de credit al contrapărții cu alte expuneri din credite și alocarea capitalului intern.

209. Pe lângă expunerea pozitivă așteptată, banca trebuie să măsoare și să administreze expunerile curente. După caz, banca trebuie să măsoare expunerea curentă brută și netă de garanții reale. Se consideră că testul de utilizare a fost efectuat dacă banca utilizează alte măsurări ale

riscului de credit al contrapărții, precum expunerea maximă, bazate pe distribuția expunerilor generată de modelul cu care se calculează expunerea pozitivă așteptată.

210. Banca trebuie să dispună de sisteme care pot estima zilnic expunerea așteptată, dacă este necesar, cu excepția cazului în care demonstrează în mod satisfăcător Banca Națională a Moldovei că expunerile sale la riscul de credit al contrapărții justifică o frecvență a calculului mai mică. Banca trebuie să estimeze expunerea așteptată pentru un profil temporal de orizonturi de previzionare, care reflectă în mod adecvat structura temporală a fluxurilor de numerar viitoare și scadența contractelor, în mod corespunzător importanței și compoziției expunerilor.

211. Expunerea se măsoară, se monitorizează și se verifică pe durata tuturor contractelor din setul de compensare și nu doar pe un orizont de un an. Banca trebuie să dispună de proceduri pentru identificarea și controlul riscurilor asociate contrapărților, dacă expunerea depășește orizontul de un an. Creșterea previzionată a expunerii trebuie să fie o dată de intrare pentru modelul privind capitalul intern al băncii.

Secțiunea a 7-a

Simularea de criză

212. Banca trebuie să dispună de un amplu program de simulări de criză pentru riscul de credit al contrapărții, care să fie utilizat și la evaluarea cerințelor de fonduri proprii pentru riscul de credit al contrapărții și să respecte cerințele stabilite la punctele 213-221.

213. Simularea de criză identifică evenimentele posibile sau modificările viitoare ale condițiilor economice, care ar putea avea efecte nefavorabile asupra expunerilor din credite ale unei bănci, și evaluează capacitatea acesteia de a face față modificărilor respective.

214. Rezultatele obținute în urma simulărilor de criză din cadrul programului trebuie comparate cu limitele de risc și trebuie considerate de bancă drept parte din procesul prevăzut conform prevederilor Regulamentului privind cadrul de administrare a activității băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.322/2018.

215. Programul trebuie să cuprindă integral tranzacțiile și expunerile agregate pentru toate formele de risc de credit al contrapărții la nivelul unor contrapărți specifice, într-o perioadă suficientă pentru a efectua simulări de criză periodice.

216. Programul trebuie să prevadă pentru expuneri simulări de criză cel puțin lunare, referitoare la factorii de risc de piață principali, cum ar fi ratele dobânzii, cursurile de schimb, titlurile de capital, marjele de credit și prețurile mărfurilor, pentru toate contrapărțile băncii, pentru a identifica concentrările prea mari de riscuri direcționale specifice și a permite reducerea acestora de către bancă, dacă este necesar. Simularea de criză pentru expuneri, incluzând riscurile unifactoriale, multifactoriale și riscurile nedirecționale semnificative, precum și simularea de criză concomitentă pentru expuneri și bonitate trebuie efectuate, în ceea ce privește riscul de credit al contrapărții, la nivelul unei contrapărți, al unui grup de contrapărți și, în mod agregat, la nivelul băncii.

217. Programul trebuie să aplice cel puțin trimestrial scenarii de simulare de criză multifactorială și să evalueze riscurile nedirecționale semnificative, inclusiv expunerea la curba de randament și riscul de bază. Simulările de criză multifactoriale trebuie să abordeze cel puțin următoarele scenarii în care:

217.1. au avut loc evenimente economice sau de piață severe;

217.2. lichiditatea globală pe piață a scăzut în mod semnificativ;

217.3. un mare intermediar financiar lichidează poziții.

218. Severitatea șocurilor asupra factorilor de risc-suport trebuie să corespundă scopului simulării de criză. La evaluarea solvabilității în condiții de criză, șocurile asupra factorilor de risc-suport trebuie să fie suficient de severe pentru a surprinde contexte de piață extreme, înregistrate în trecut, și condiții de piață extreme, dar plauzibile. Simulările de criză trebuie să evalueze impactul acestor șocuri asupra fondurilor proprii, asupra cerințelor de fonduri proprii și asupra câștigurilor. În scopul monitorizării zilnice a portofoliului, al acoperirii zilnice a riscurilor și al

administrării zilnice a concentrărilor, programul de simulare de criză trebuie să cuprindă și scenarii mai puțin severe, dar cu probabilitate mai mare.

219. Programul trebuie să includă, după caz, simulări de criză în sens invers (reverse stress tests) pentru a identifica scenarii extreme, dar plauzibile, care ar putea avea efecte adverse semnificative. Simulările de criză în sens invers trebuie să țină cont de impactul neliniarității semnificative din portofoliu.

220. Rezultatele simulărilor de criză efectuate în cadrul programului trebuie raportate organului de conducere cu regularitate, cel puțin trimestrial. Rapoartele și analiza rezultatelor trebuie să acopere cel mai mare impact din portofoliu la nivel de contraparte, concentrările semnificative din segmentele portofoliului (în cadrul aceluiași sector industrial sau al aceleiași regiuni) și tendințele specifice relevante la nivel de portofoliu și de contraparte.

221. Organului de conducere trebuie să-și asume rolul principal în integrarea simulărilor de criză în cadrul de gestionare a riscurilor și în cultura riscului a băncii și să se asigure că rezultatele sunt semnificative și sunt utilizate pentru a administra riscul de credit al contrapărții. Rezultatele simulărilor de criză pentru expunerile semnificative trebuie evaluate în raport cu orientările care indică apetitul pentru risc al băncii și trebuie prezentate organului de conducere pentru dezbateri și luare de măsuri atunci când sunt identificate riscuri excesive sau concentrate.

Secțiunea a 8-a

Riscul de corelare defavorabilă (Wrong-Way Risk)

222. Banca trebuie să acorde atenția cuvenită expunerilor care conduc la un nivel semnificativ al riscului specific și al celui general de corelare defavorabilă.

223. Pentru a identifica riscul general de corelare defavorabilă, banca trebuie să conceapă simulări de criză și să analizeze scenarii pentru factorii de risc care sunt corelați în mod defavorabil cu bonitatea contrapărții. Aceste simulări vizează posibilitatea producerii unor șocuri severe atunci când legăturile dintre factorii de risc se schimbă. Banca trebuie să monitorizeze riscul general de corelare defavorabilă pe produs, pe regiune, pe sector industrial sau pe alte categorii relevante pentru activitatea sa.

224. Banca trebuie să dispună de proceduri de identificare, monitorizare și control al cazurilor de risc specific de corelare defavorabilă pentru fiecare entitate juridică, începând de la inițierea tranzacției și continuând pe toată durata acesteia.

225. Băncile calculează cerințele de fonduri proprii pentru riscul de credit al contrapărții legate de tranzacțiile în cazul cărora a fost identificat un risc specific de corelare defavorabilă și atunci când există o legătură juridică între contraparte și emitentul instrumentului suport al instrumentului financiar derivat extrabursier sau al tranzacțiilor menționate la subpunctele 9^{1.2} - 9^{1.5}, în conformitate cu următoarele principii:

225.1. instrumentele care prezintă un risc specific de corelare defavorabilă nu se includ în același set de compensare cu alte tranzacții cu contrapartea și se tratează ca fiind, fiecare, un set de compensare separat;

225.2. în orice astfel de set de compensare separat, valoarea expunerii pentru instrumentele de tip credit default swap având la bază o singură semnătură este egală cu întreaga pierdere așteptată pentru restul valorii juste a instrumentelor-suport, în ipoteza că emitentul acestora este în lichidare;

225.3. pierderea în caz de nerambursare pentru banca care utilizează abordarea bazată pe metodele modelului intern este de 100 % pentru astfel de tranzacții swap;

225.4. pentru banca care utilizează abordarea prevăzută la Regulamentul nr.111/2018, ponderea de risc aplicabilă este cea a unei tranzacții negarantate;

225.5. pentru toate celelalte tranzacții având la bază o singură semnătură din orice astfel de set de compensare separat, calculul valorii expunerii este efectuat ținând seama de ipoteza unei intrări subite în stare de nerambursare (*jump-to-default*) a obligațiilor-suport respective în cazul în care există o legătură de natură juridică între emitent și contraparte. Pentru tranzacțiile care au la bază un grup de semnături sau un indice, se aplică intrarea subită în stare de nerambursare (*jump-*

to-default) a obligațiilor-suport respective, dacă sunt semnificative, în cazul în care există o legătură de natură juridică între emitent și contraparte;

225.6. în măsura în care se utilizează calcule ale riscului de piață efectuate pentru determinarea cerințelor de fonduri proprii pentru riscul de nerambursare, astfel cum se prevede în Regulamentul nr.114/2018, sau pentru riscul de nerambursare utilizând un model intern pentru riscul de nerambursare, astfel cum se prevede în Regulamentul nr.114/2018, care conțin deja o ipoteză privind pierderea în caz de nerambursare (LGD), LGD din formula utilizată este de 100 %.

226. Băncile trebuie să prezinte organului de conducere rapoarte periodice privind atât riscul specific, cât și riscul general de corelare defavorabilă și măsurile luate pentru administrarea acestor riscuri.

Secțiunea a 9-a

Integritatea procesului de modelare

227. Banca asigură integritatea procesului de modelare prevăzute la punctele 166-177, adoptând cel puțin următoarele măsuri:

227.1. modelul reflectă condițiile și specificațiile tranzacțiilor în mod prompt, complet și prudent;

227.2. aceste condiții includ cel puțin cuantumulurile noționale, scadența și activele de referință ale contractelor, contractele în marjă și acordurile de compensare;

227.3. aceste condiții și specificații se păstrează într-o bază de date care face obiectul unui audit formal și periodic;

227.4. procesul de recunoaștere a acordurilor de compensare prevede că personalul juridic trebuie să verifice caracterul executoriu din punct de vedere juridic al compensării în cadrul acordurilor respective;

227.5. verificarea solicitată la subpunctul 227.4 este introdusă de către o unitate independentă în baza de date menționată la subpunctul 227.3;

227.6. transmiterea datelor privind condițiile și specificațiile tranzacțiilor în vederea integrării în modelul de calcul al expunerii pozitive așteptate face obiectul auditului intern;

227.7. există procese de reconciliere formală între model și sistemele de date-sursă pentru a verifica permanent dacă, la calculul expunerii pozitive așteptate, condițiile și specificațiile tranzacțiilor sunt luate în considerare în mod corect sau, cel puțin, prudent.

228. Pentru a determina expunerile curente se utilizează date de piață curente. Banca poate calibra modelul său de calcul al expunerii pozitive așteptate, utilizând fie date de piață istorice, fie date de piață implicite pentru a stabili parametrii proceselor stocastice-suport, cum ar fi deriva (*drift*), volatilitatea și corelarea. Dacă banca utilizează date istorice, acestea trebuie să acopere cel puțin trei ani. Datele trebuie actualizate cel puțin trimestrial sau mai frecvent dacă acest lucru este necesar pentru a reflecta condițiile pieței.

229. Pentru a calcula expunerea pozitivă așteptată efectivă utilizând o calibrare la condiții de criză, banca trebuie să calibreze expunerea pozitivă așteptată efectivă, utilizând fie date pe trei ani, care includ o perioadă de criză a marjelor de credit ale contrapărților sale, fie date de piață implicite dintr-o astfel de perioadă de criză.

În acest scop, banca trebuie să aplice cerințele de la punctele 230 - 232.

230. Banca trebuie să demonstreze cel puțin o dată pe trimestru, într-un mod pe care Banca Națională a Moldovei îl consideră satisfăcător, că perioada de criză utilizată pentru calculul prevăzut de prezentul punct coincide, pentru un eșantion reprezentativ al contrapărților sale ale căror marje de credit sunt tranzacționate, cu o perioadă de creștere a marjelor pentru instrumentele de tip credit default swap sau pentru alte credite (precum împrumuturi sau obligațiuni corporative). În situațiile în care nu dispune de date adecvate privind marjele de credit ale unei contrapărți, banca asociază contrapărții respective date specifice privind marjele de credit, bazate pe regiune, pe rating intern și pe tipuri de activitate.

231. Modelul de calcul al expunerii pozitive așteptate pentru toate contrapărțile trebuie să utilizeze date, fie istorice, fie implicite, care să includă date din perioada de criză a creditelor, într-un mod care corespunde metodei utilizate pentru calibrarea modelului respectiv cu date curente.

232. Pentru a evalua eficacitatea calibrării expunerii pozitive așteptate efective la condiții de criză, banca trebuie să creeze mai multe portofolii de referință, vulnerabile la principalii factori de risc la care este expusă. Expunerea față de aceste portofolii de referință se calculează utilizând:

232.1. o metodologie corespunzătoare crizei, bazată pe valorile de piață curente și pe parametrii modelului calibrați la condiții de criză a pieței, și

232.2. expunerea generată în cursul perioadei de criză, dar aplicând metoda prevăzută în prezenta secțiune (valoarea de piață de la sfârșitul perioadei de criză, volatilități și corelări pe o perioadă de criză de 3 ani).

233. Banca trebuie să-și ajusteze calibrarea la condiții de criză, dacă expunerile acestor portofolii de referință se abat substanțial unele față de altele.

234. Banca trebuie să supună modelul unui proces de validare, care este clar articulat în politicile și procedurile sale. Această validare trebuie:

234.1. să specifice tipul de testare necesar pentru a asigura integritatea modelului și pentru a identifica condițiile în care ipotezele care stau la baza modelului sunt inadecvate și pot conduce, prin urmare, la o subestimare a expunerii pozitive așteptate;

234.2. să includă o reexaminare a exhaustivității modelului.

235. Banca trebuie să monitorizeze riscurile relevante și să dispună de procese de ajustare a propriilor estimări ale expunerii pozitive așteptate efective, atunci când aceste riscuri devin semnificative. Pentru a se conforma prezentului punct, banca trebuie:

235.1. să-și identifice și să-și administreze expunerile la riscul specific de corelare defavorabilă specificat la punctul 3 și expunerile la riscul general de corelare defavorabilă specificat la punctul 3;

235.2. pentru expunerile care prezintă un profil de risc în creștere după un an, să compare cu regularitate estimarea unei măsurări relevante a expunerii pe durata unui an, cu aceeași măsurare a expunerii pe întreaga durată a expunerii;

235.3. pentru expunerile cu o scadență reziduală mai mică de un an, să compare cu regularitate costul de înlocuire (expunerea curentă) cu profilul expunerii realizate și să stocheze datele care permit o astfel de comparație.

236. Banca trebuie să dispună de proceduri interne pentru a verifica dacă, înainte de includerea unei tranzacții într-un set de compensare, aceasta este acoperită de un contract de compensare executoriu din punct de vedere juridic care îndeplinește cerințele stabilite în capitolul VI.

237. Banca care utilizează garanții reale pentru a diminua riscul de credit al contrapărții trebuie să dispună de proceduri interne pentru a verifica dacă, înainte de recunoașterea efectului garanțiilor reale în calculele sale, garanțiile reale respectă cerințele de securitate juridică stabilite în Regulamentul nr.112/2018.

Secțiunea a 10-a

Cerințe privind sistemul de gestionare a riscului

238. Banca respectă următoarele cerințe:

238.1. desfășoară un program periodic de testare ex-post, comparând măsurările riscului generate de model cu măsurările riscului realizate și modificările ipotetice bazate pe pozițiile statice cu măsurările realizate;

238.2. efectuează o validare inițială și o reexaminare periodică a modelului său de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții, precum și a măsurărilor riscului generate de aceasta. Validarea și reexaminarea sunt independente de dezvoltarea modelului;

238.3. organul de conducere trebuie să fie implicate în procesul de control al riscului și să se asigure că sunt alocate resurse adecvate pentru controlul riscului de credit și al riscului de credit al contrapărții. În acest sens, rapoartele zilnice elaborate de unitatea independentă de control al

riscului, înființată în conformitate cu subpunctul 201.1, trebuie să fie analizate de un nivel al conducerii cu o poziție ierarhică și o autoritate suficiente pentru a impune atât reduceri ale pozițiilor luate în mod individual de personalul care tranzacționează, cât și reduceri ale expunerii globale la risc a băncii;

238.4. modelul intern de măsurare a riscului trebuie să fie integrat în procesul zilnic de gestionare a riscurilor al băncii;

238.5. sistemul de măsurare a riscului trebuie să fie utilizat în strânsă legătură cu limitele interne de tranzacționare și ale expunerii. În acest sens, limitele expunerii trebuie să fie corelate cu modelul de măsurare a riscului al băncii într-un mod care este consecvent în timp și corect înțeles de personalul care tranzacționează, de administratorii de credite și de organul de conducere;

238.6. banca trebuie să se asigure că sistemul său de gestionare a riscurilor este bine formalizat. În special, aceasta trebuie să dispună de un set formalizat de politici, controale și proceduri interne privind funcționarea sistemului de măsurare a riscului, precum și de măsuri de asigurare a respectării acestor politici;

238.7. în cadrul procesului de audit intern al băncii trebuie efectuată cu regularitate o reexaminare independentă a sistemului de măsurare a riscului. Această reexaminare include atât activitatea unităților care derulează tranzacții, cât și pe cea a unității independente de control al riscului. La intervale regulate (cel puțin o dată pe an), trebuie să aibă loc o reexaminare a procesului global de gestionare a riscurilor, care să vizeze, în mod specific, cel puțin toate elementele menționate la punctul 205;

238.8. validarea permanentă a modelelor de calcul al riscului de credit al contrapărții, inclusiv testarea ex-post, trebuie reexaminată periodic de organul de conducere pentru a decide măsurile care urmează să fie luate pentru a remedia deficiențele modelelor.

239. Banca Națională a Moldovei ține cont de măsura în care banca îndeplinește cerințele de la punctul 238, atunci când stabilesc nivelul lui alfa, prevăzut la punctul 169. Numai băncile care respectă pe deplin aceste cerințe sunt eligibile pentru aplicarea factorului de multiplicare minim.

240. Banca trebuie să formalizeze procesul de validare inițială și apoi permanentă a modelului său de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții și calculul măsurărilor riscului generate de modele la un nivel de detaliere care permite unei părți terțe să recreeze analiza și, respectiv, măsurările riscului. Documentația respectivă stabilește frecvența cu care se efectuează analiza testării ex-post și orice validări permanente, modul în care se efectuează validarea în ceea ce privește fluxurile de date și portofoliile, precum și analizele care sunt utilizate.

241. Banca trebuie să definească criteriile conform cărora evaluează modelele sale de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții și modelele care generează date de intrare pentru calculul expunerii și să dispună de o politică scrisă care descrie procesul prin care funcționarea inacceptabilă a modelului urmează să fie identificată și remediată.

242. Banca trebuie să definească modul în care sunt construite portofoliile reprezentative ale contrapărților în scopul validării unui model de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții și a măsurărilor riscului efectuate de acesta.

243. Pentru validarea modelelor de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții și a măsurărilor riscului efectuate de acestea care produc distribuțiile previzionate se iau în considerare mai multe statistici ale distribuției previzionate.

Secțiunea a 11-a **Cerințe de validare**

244. Ca parte a validării inițiale și apoi permanente a modelului său de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții și a măsurărilor riscului efectuate de acesta, banca se asigură că sunt îndeplinite următoarele cerințe:

244.1. înainte de primirea aprobării din partea Băncii Naționale a Moldovei în conformitate cu punctele 158-160, banca efectuează o testare ex-post utilizând date istorice privind variațiile factorilor de risc de piață. Testarea ex-post ia în considerare, pentru o gamă de diverse date de

inițializare, o serie de orizonturi de previzionare distincte care se întind pe cel puțin un an și acoperă o gamă largă de condiții de piață;

244.2. banca care utilizează abordarea prevăzută la subpunctul 179.2. își validează periodic modelul pentru a verifica dacă expunerile curente realizate corespund previziunilor pentru toate perioadele de marjă din cadrul unui an. Dacă unele tranzacții din setul de compensare au o scadență mai mică de un an și dacă setul de compensare fără aceste tranzacții are o sensibilitate mai mare la factorii de risc, validarea ține seama de acest aspect;

244.3. banca testează ex-post performanța modelului său de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții și măsurările relevante ale riscului efectuate de acesta, precum și previziunile factorilor de risc de piață. Pentru tranzacțiile acoperite cu garanții reale, orizonturile de previzionare luate în considerare le includ pe cele care reflectă perioadele de risc de marjă tipice aplicate tranzacțiilor acoperite cu garanții reale sau cu contracte în marjă;

244.4. dacă validarea modelului indică faptul că expunerea pozitivă așteptată efectivă este subestimată, banca ia măsurile necesare pentru a remedia lipsa de acuratețe a modelului;

244.5. banca testează modelele de evaluare (*pricing models*) utilizate pentru a calcula expunerea la riscul de credit al contrapărții pentru un anumit scenariu al șocurilor viitoare asupra factorilor de risc de piață, ca parte a procesului de validare inițială și apoi permanentă a modelului. Modelele de evaluare a opțiunilor țin seama de neliniaritatea valorii opțiunii în ceea ce privește factorii de risc de piață;

244.6. modelul de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții cuprinde informațiile specifice cu privire la tranzacții, care sunt necesare pentru a putea agrega expunerile la nivelul setului de compensare. Banca verifică dacă în cadrul modelului tranzacțiile sunt atribuite setului de compensare adecvat;

244.7. modelul de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții cuprinde informații specifice cu privire la tranzacții, pentru a reflecta efectele contractelor în marjă. Modelul ține seama atât de cuantumul curent al marjei, cât și de marja care ar putea fi transferată în viitor între contrapărți. Un astfel de model ține seama de natura contractelor în marjă, care pot fi unilaterale sau bilaterale, de frecvența cererilor de marjă, de perioada de risc de marjă, de pragul minim al expunerii din afara marjei pe care banca este dispusă să îl accepte și de suma minimă de transfer. Modelul respectiv fie estimează variația marcată la piață a valorii garanțiilor reale furnizate, fie aplică normele prevăzute în Regulamentul nr.112/2018;

244.8. procesul de validare a modelului include testarea ex-post statică, bazată pe date istorice, a portofoliilor reprezentative ale contrapărților. Banca efectuează o astfel de testare ex-post pe un număr de portofolii reprezentative ale contrapărților, reale sau ipotetice, la intervale de timp regulate. Aceste portofolii reprezentative se aleg în funcție de sensibilitatea la factori de risc semnificativi și la combinații de factori de risc la care este expusă banca;

244.9. banca desfășoară testări ex-post care sunt concepute pentru a testa ipotezele-cheie ale modelului de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții și măsurările relevante ale riscului, inclusiv relația surprinsă prin intermediul modelului între tendințele aceluiași factor de risc și relațiile surprinse prin intermediul modelului între factorii de risc;

244.10. performanța modelelor de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții și a măsurărilor riscului efectuate de acestea fac obiectul unei practici de testare ex-post adecvate. Programul de testare ex-post poate identifica performanțele slabe ale măsurărilor riscului efectuate de un modelul de calcul al expunerii pozitive așteptate;

244.11. banca validează modelele de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții și toate măsurările riscului pentru orizonturi de timp proporționale cu scadența tranzacțiilor pentru care expunerea este calculată utilizând metoda modelului intern în conformitate cu punctele 158-165;

244.12. banca testează cu regularitate modelele de evaluare (*pricing models*) utilizate pentru a calcula expunerea față de contraparte, în raport cu valori de referință independente adecvate, ca parte a procesului permanent de validare a modelului;

244.13. validarea permanentă a modelului băncii de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții și a măsurărilor relevante ale riscului include o evaluare a caracterului adecvat al performanțelor recente;

244.14. frecvența cu care sunt actualizați parametrii unui model de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții este evaluată de bancă ca parte a procesului de validare inițială și apoi permanentă;

244.15. validarea inițială și apoi permanentă a modelelor de calcul al expunerii la riscul de credit al contrapărții verifică dacă sunt sau nu adecvate calculele expunerii la nivel de contraparte și de set de compensare.

245. Cu aprobarea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei, o măsură mai prudentă decât indicatorul cantitativ folosit pentru a calcula valoarea expunerii reglementate pentru fiecare contraparte poate fi utilizată în locul produsului dintre alfa și expunerea pozitivă așteptată efectivă. Gradul de prudență relativă va fi evaluat la acordarea aprobării inițiale de către Banca Națională a Moldovei și cu ocazia evaluării periodice efectuate de Banca Națională a Moldovei a modelelor de calcul al expunerii pozitive așteptate. Banca validează cu regularitate gradul de prudență. Evaluarea permanentă a performanței modelului trebuie să acopere toate contrapărțile pentru care acesta este utilizat.

246. Dacă testarea ex-post indică faptul că un model nu este suficient de exact, Banca Națională a Moldovei revocă aprobarea de utilizare a acestuia sau impun măsuri adecvate pentru a se asigura că modelul este îmbunătățit cu promptitudine.”;

1.17. cuvântul “Anexa” se substituie cu textul “Anexa nr.1”, iar punctul 3 din anexă se completează cu textul “și IX”;

1.18. se completează cu anexa nr.2 și nr.3 cu următorul cuprins:

*“Anexa nr.2
la Regulamentul cu privire la tratamentul
riscului de credit al contrapărții pentru bănci*

STANDARDELE TEHNICE DE REGLEMENTARE
care specifică metoda de identificare a tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate cu
unul sau
mai mulți determinanți de risc semnificativi în sensul punctului 58¹, formula pentru a
calcula delta
reglementat al opțiunilor call și put încadrate în categoria de risc de rată a dobânzii și
metoda
pentru a stabili dacă o tranzacție este o poziție lungă sau scurtă pe determinantul de risc
principal sau pe cel mai semnificativ determinant de risc într-o anumită categorie
de risc în sensul punctului 71¹ în cadrul abordării standardizate
pentru riscul de credit al contrapărții

Capitolul I
METODA DE IDENTIFICARE A TRANZACȚIILOR CU UN SINGUR DETERMINANT
DE
RISC SEMNIFICATIV, A TRANZACȚIILOR CU MAI MULT DE UN DETERMINANT
DE RISC SEMNIFICATIV ȘI DE IDENTIFICARE A CELUI MAI SEMNIFICATIV
DINTRE RESPECTIVII DETERMINANȚI DE RISC

Secțiunea 1
Metoda de identificare a determinanților de risc ai unei
tranzacții cu instrumente financiare derivate

1. În vederea identificării tranzacțiilor cu un singur determinant de risc semnificativ și a tranzacțiilor cu mai mult de un determinant de risc semnificativ, băncile trebuie să identifice, la inițierea fiecărei tranzacții, toți determinanții de risc ai tranzacției, prin identificarea determinantilor de risc de care depind fluxurile de trezorerie ale tranzacției respective, ținând cont cel puțin de determinanții de risc menționați în Regulamentul nr.114/2018. Determinanții de risc identificați de bănci sunt determinanții de risc ai tranzacției.

2. Băncile nu trebuie să considere determinanții de risc ai ratei dobânzii utilizați pentru actualizarea fluxurilor de trezorerie ale tranzacției ca fiind determinanții de risc ai tranzacției.

Secțiunea a 2-a

Metoda de identificare a tranzacțiilor cu un singur determinant de risc semnificativ

3. După identificarea tuturor determinantilor de risc ai unei tranzacții în conformitate cu punctele 2 și 3, băncile trebuie să identifice, la inițierea fiecărei tranzacții, tranzacțiile care au un singur determinant de risc semnificativ, aplicând următorii pași:

3.1. în cazul în care fluxurile de trezorerie ale tranzacției depind exclusiv de un singur determinant de risc care aparține uneia dintre categoriile de risc menționate la punctul 55 din prezentul regulament, băncile identifică respectivul determinant de risc ca fiind singurul determinant de risc semnificativ al tranzacției respective;

3.2. în cazul în care fluxurile de trezorerie ale tranzacției depind de mai mult de un determinant de risc, iar băncile au identificat doar un singur determinant de risc al tranzacției respective ca fiind semnificativ, fie prin metoda prevăzută la punctul 8, fie prin metoda prevăzută la punctul 9 din prezenta anexă, băncile identifică respectivul determinant de risc ca fiind singurul determinant de risc semnificativ al tranzacției respective.

4. Prin derogare de la punctul 3, pentru swapurile încrucișate pe rata dobânzii menționate la punctul 2 litera a) din anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018, băncile pot identifica determinantul de risc valutar ca fiind singurul determinant de risc semnificativ al tranzacției respective.

Secțiunea a 3-a

Metoda de identificare a tranzacțiilor cu mai mult de un determinant de risc semnificativ

5. În sensul punctul 57 din prezentul regulament, băncile identifică toate tranzacțiile, altele decât cele menționate la punctele 3 și 4, ca fiind tranzacții cu mai mult de un determinant de risc semnificativ.

Secțiunea a 4-a

Metoda de identificare a determinantilor de risc semnificativi și a celui mai semnificativ dintre determinanții de risc respectivi

6. După identificarea tuturor determinantilor de risc ai unei tranzacții în conformitate cu punctele 1 și 2 și în cazul în care fluxurile de trezorerie ale tranzacției depind de mai mult de un determinant de risc, băncile identifică determinanții de risc semnificativi și pe cel mai semnificativ dintre respectivii determinanți de risc prin aplicarea uneia dintre metodele prevăzute la punctele 7 - 9, după caz.

7. Băncile aplică următoarele etape la inițierea tranzacției:

7.1. iau în considerare toți determinanții de risc ai tranzacției identificați în conformitate cu procedura menționată la punctele 1 și 2 ca fiind determinanți de risc semnificativi;

7.2. pentru fiecare categorie de risc care corespunde respectivilor determinanți de risc semnificativi, identifică, drept cel mai semnificativ determinant de risc, determinantul de risc care corespunde celei mai mari majorări pentru categoria de risc, dintre cele menționate la punctele 78-98 din prezentul regulament.

8. Băncile aplică următoarele etape la inițierea tranzacției și, ulterior, cel puțin trimestrial:

8.1. calculează sensibilitățile la riscul delta, în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.114/2018, pentru fiecare determinant de risc identificat în conformitate cu punctele 1 și 2;

8.2. calculează sensibilitățile ponderate prin formula prevăzută în Regulamentul nr.114/2018, pe baza sensibilităților calculate în conformitate cu subpunctul 8.1;

8.3. pentru fiecare dintre categoriile de risc menționate la punctul 55 din prezentul regulament, calculează cerința de fonduri proprii specifică unei clase de risc pentru riscul de piață, prin formula prevăzută în Regulamentul nr.114/2018, pe baza tuturor sensibilităților ponderate menționate la subpunctul 8.2 ale determinantilor de risc care au fost încadrați în categoria de risc respectivă;

8.4. ierarhizează toate cerințele de fonduri proprii specifice unei clase de risc pentru riscul de piață menționate la subpunctul 8.3 de la cea mai mare la cea mai mică în valoare absolută, pentru a obține un șir descrescător monoton de termeni, unde termenul a_1 este cea mai mare valoare absolută, a_2 este următoarea și așa mai departe;

8.5. pentru fiecare termen a_i calculat și ierarhizat în conformitate cu subpunctul 8.4 și în ordinea care rezultă în urma ierarhizării, verifică dacă este îndeplinită următoarea condiție:

$$\frac{\sum_{j=1}^i a_j}{\sum_{k=1}^6 a_k} < Y\%$$

unde:

i = indicele care desemnează categoriile de risc menționate la punctul 55 din prezentul regulament, ierarhizate în conformitate cu subpunctul 8.4 și în ordinea care rezultă în urma ierarhizării respective;

$Y\% = 60\%$;

8.6. consideră ca fiind semnificativi:

8.6.1. determinantii de risc care corespund categoriilor de risc pentru care este îndeplinită condiția prevăzută la subpunctul 8.5;

8.6.2. determinantii de risc care corespund primei categorii de risc pentru care condiția respectivă nu este îndeplinită;

8.7. verifică, pentru fiecare dintre categoriile de risc care corespund determinantilor de risc care nu sunt semnificativi în conformitate cu subpunctul 8.6, dacă termenul a_i corespunzător îndeplinește următoarea condiție:

$$\frac{a_i}{\sum_{k=1}^6 a_k} \geq Z\%$$

unde:

i = indicele care desemnează categoriile de risc menționate la punctul 55 din prezentul regulament, ierarhizate în conformitate cu subpunctul 8.4. și în ordinea care rezultă în urma ierarhizării respective și care corespund determinantilor de risc care nu sunt semnificativi în conformitate cu subpunctul 8.6;

$Z\% = 30\%$;

8.8. suplimentar la determinantii de risc semnificativi identificați în conformitate cu subpunctul 8.6, consideră că sunt determinanți de risc semnificativi și determinantii de risc care corespund categoriilor de risc pentru care este îndeplinită condiția prevăzută la subpunctul 8.7;

8.9. pentru fiecare dintre categoriile de risc menționate la subpunctele 8.6 - 8.8, consideră că cel mai semnificativ determinant de risc pentru categoria de risc respectivă este determinantul de risc care corespunde celei mai mari valori absolute a sensibilităților ponderate menționate la subpunctul 8.2.

9. Băncile care fie îndeplinesc condițiile prevăzute în Regulamentul nr.109/2018, fie sunt scutite de cerința de raportare în conformitate cu Regulamentul nr.114/2018, pot identifica cel mai

semnificativ determinant de risc prin aplicarea următoarelor etape la inițierea tranzacției și, ulterior, cel puțin trimestrial:

9.1. calculează majorările per categorie de risc menționate la punctele 78-98 din prezentul regulament, după caz, pentru fiecare determinant de risc identificat în conformitate cu punctele 1 și 2. În cazul în care mai mulți determinanți de risc identificați în conformitate cu punctele 1 și 2 au fost încadrați în aceeași categorie de risc, băncile păstrează, pentru aplicarea subpunctului 9.2, determinantul de risc din categoria de risc care corespunde celei mai mari majorări pentru categoria de risc din categoria de risc respectivă;

9.2. aplică etapele prevăzute la subpunctele 8.4 - 8.8, termenii utilizați în etapele respective fiind bazați pe majorările per categorie de risc calculate în conformitate cu subpunctul 8.1;

9.3. stabilesc, ca fiind cei mai semnificativi determinanți de risc din categoriile de risc relevante, determinanții de risc semnificativi identificați prin metoda menționată la subpunctul 9.2.

Capitolul II
FORMULA CARE TREBUIE UTILIZATĂ PENTRU A CALCULA DELTA
REGLEMENTAT AL OPȚIUNILOR
CALL ȘI PUT ÎNCADRATE ÎN CATEGORIA DE RISC DE RATĂ A DOBÂNZII ȘI
VOLATILITATEA
REGLEMENTATĂ ADECVATĂ PENTRU FORMULA RESPECTIVĂ ȘI METODA
PENTRU A
DETERMINA DACĂ O TRANZACȚIE ESTE O POZIȚIE LUNGĂ SAU SCURTĂ PE
DETERMINANTUL DE RISC PRINCIPAL SAU PE DETERMINANTUL DE RISC
CEL MAI SEMNIFICATIV DINTR-O ANUMITĂ CATEGORIE DE RISC

Secțiunea 1

Formula de utilizat pentru a calcula delta reglementat al opțiunilor call
și put încadrate în categoria de risc de rată a dobânzii și volatilitatea
reglementată adecvată pentru această formulă

10. Băncile calculează delta reglementat (δ) al opțiunilor call și put, atunci când sunt încadrate în categoria de risc de rată a dobânzii care este compatibilă cu condiții de piață în care ratele dobânzii pot fi negative, după cum urmează:

$$\delta = sign \cdot N \left(type \cdot \frac{\ln \left(\frac{(P + \lambda)}{(K + \lambda)} \right) + 0.5 \cdot \sigma^2 \cdot T}{\sigma \cdot \sqrt{T}} \right)$$

unde:

$type$ (tipul) = $\begin{cases} -1 & \text{dacă tranzacția este o opțiune put} \\ +1 & \text{dacă tranzacția este o opțiune call} \end{cases}$

$sign$ (semnul) = $\begin{cases} -1 & \text{dacă tranzacția este o opțiune call vândută sau o opțiune put cumpărată} \\ +1 & \text{dacă tranzacția este o opțiune put vândută sau o opțiune call cumpărată} \end{cases}$

$N(x)$ = funcția de distribuție cumulativă a unei variabile aleatoare normale standard care exprimă probabilitatea ca o variabilă aleatoare normal distribuită, cu media zero și varianța 1, să fie mai mică sau egală cu "x";

P = prețul la vedere sau la termen al instrumentului-suport al opțiunii;

K = prețul de exercitare a opțiunii;

T = data de expirare a opțiunii, exprimată în ani utilizând convenția relevantă privind zilele lucrătoare;

λ = factorul de decalare adecvat pentru a transforma atât P , cât și K în valori pozitive, determinat în conformitate cu punctul 11;

σ = volatilitatea reglementată a opțiunii, determinată în conformitate cu punctul 12.

11. În sensul punctului 10, băncile calculează factorul de decalare (λ) pentru orice opțiune call și put după cum urmează:

$$\lambda_j = \begin{cases} \max\{\text{pragul}_j - \min\{P_j, K_j\}, 0\} & \text{dacă opțiunea } j \text{ este încadrată în categoria de risc de rată a dobânzii;} \\ \max\{-(1 + \text{pragul}_j) \cdot \min\{P_j, K_j\}, 0\} & \text{dacă opțiunea } j \text{ este încadrată în categoria de risc de marfă.} \end{cases}$$

unde:

P_j = prețul la vedere sau la termen al instrumentului-suport al opțiunii j ;

K_j = prețul de exercitare a opțiunii j ;

$$\text{pragul}_j = \begin{cases} 0,10 \%, & \text{dacă opțiunea } j \text{ este încadrată în categoria de risc de rată a dobânzii;} \\ 0,1, & \text{dacă opțiunea } j \text{ este încadrată în categoria de risc de marfă.} \end{cases}$$

12. În sensul punctului 10, băncile determină volatilitatea reglementată a opțiunii pe baza categoriei de risc a tranzacției și a naturii instrumentului-suport al opțiunii în conformitate cu tabelul următor:

Tabel

Categorie de risc	Instrumentul-suport	Volatilitatea reglementată
Rata dobânzii	Toate	50 %
Marfă	Energia electrică	150 %
	Alte mărfuri (mai puțin energia electrică)	70 %

Secțiunea a 2-a

Metode pentru a stabili dacă o tranzacție este o poziție lungă sau scurtă pe determinantul de risc principal sau pe cel mai semnificativ determinant de risc într-o anumită categorie de risc

13. Băncile determină dacă o tranzacție este o poziție lungă sau scurtă pe determinantul de risc principal sau pe cel mai semnificativ determinant de risc într-o anumită categorie de risc prin aplicarea uneia dintre următoarele metode:

13.1. calculează sensibilitățile la riscul delta al respectivelor determinanți de risc în conformitate cu prevederile Regulamentului 114/2018 și identifică tranzacția ca fiind o poziție lungă pe un determinant de risc în cazul în care sensibilitatea la riscul delta corespunzătoare este pozitivă, respectiv ca fiind o poziție scurtă în cazul în care sensibilitatea la riscul delta corespunzătoare este negativă;

13.2. evaluează dependența structurii fluxurilor de trezorerie ale tranzacțiilor de determinantul de risc respectiv sau scopul de acoperire al tranzacției în ceea ce privește determinantul de risc respectiv și, pe baza acestei evaluări, identifică tranzacția ca fiind o poziție lungă, respectiv o poziție scurtă.

Anexa nr.3

la Regulamentul cu privire la tratamentul

**Standardele tehnice de reglementare
pentru precizarea perioadelor de risc de marjă**

1. Perioadele de risc de marjă (MPOR) aferente unui set de compensare pe care băncile le pot utiliza în sensul punctelor 134 și 135 din prezentul regulament se determină în conformitate cu punctele 2-4.

2. În cazul în care setul de compensare relevant include tranzacții compensate cu o contrapartidă centrală calificată, astfel cum este definită la punctul 3 din prezentul regulament, MPOR pe care băncile le pot utiliza corespund perioadei cu durata mai mare dintre cele enumerate în continuare:

2.1. cinci zile lucrătoare;

2.2. cea mai lungă perioadă de lichidare a contractelor sau a tranzacțiilor incluse în setul de compensare, astfel cum a fost făcută de către contrapartida centrală calificată cu care sunt compensate respectivele contracte sau tranzacții.

3. În sensul subpunctului 2.2, în cazul în care perioada de lichidare făcută publică include o perioadă suplimentară pentru novația pozițiilor unui membru compensator care își respectă obligațiile, perioada care trebuie să fie utilizată de bancă ca MPOR exclude respectiva perioadă suplimentară.

4. În cazul în care setul de compensare relevant include tranzacții care nu sunt compensate cu o contrapartidă centrală calificată, astfel cum este definită la punctul 3 din prezentul regulament, MPOR pe care băncile le pot utiliza au o durată de cel puțin 10 zile lucrătoare.”.

2. Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere, aprobată prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.117/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.183-194, art.907), înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1337/2018, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

2.1. în clauza de armonizare și în subpunctul 8, punctul 14 textul “ , formularele C 34.01 - C34.04, C 34.06, și C 34.08 - C 34.10” se substituie cu următorul text “ , formularele C 34.01-C 34.11”;

2.2. în anexa 10¹⁻¹:

2.2.1. în formularul raportului “C 34.02 RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: EXPUNERI LA CCR ÎN FUNCȚIE DE ABORDARE (CCR 2)” se exclude simbolul “X” din următoarele poziții: coloanele 0020-0050, 0160, 0170, 0200, 0240 în orice rând, coloanele 0120, 0130, 0180, 0210, 0230-0250 în rândurile 0040-0070, coloana 0140 în rândul 0040, coloana 0150, 0190 și 0220 în rândurile 0010-0110 precum și coloana 0200 în rândurile 0040-0070 și 0120;

2.2.2. în tabelul “Modul de completare a raportului C 34.02 - RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: EXPUNERI LA CCR ÎN FUNCȚIE DE ABORDARE (CCR 2), Instrucțiuni privind anumite poziții”:

2.2.2.1. pozițiile aferente coloanelor 0120, 0130, 0140, 0150, 0160, 0190, 0220 vor avea următorul cuprins:

0120	EXPUNEREA CURENTĂ Expunerea curentă pentru fiecare set de compensare este valoarea definită la punctul 3 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. Banca raportează suma tuturor expunerilor curente pentru seturile de compensare pe rândul corespunzător.	
-------------	--	--

0130	EXPUNEREA POZITIVĂ AȘTEPTATĂ EFECTIVĂ (EEPE) Punctele 3, 168 și 171 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. EEPE pentru fiecare set de compensare este definită la punctul 3 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci și se calculează în conformitate cu punctul 171 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. Banca raportează suma tuturor EEPE aplicate pentru determinarea cerințelor de fonduri proprii în conformitate cu punctul 168 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci., și anume fie EEPE calculată utilizând date de piață curente, fie EEPE calculată utilizând o calibrare la condiții de criză, alegând metoda care duce la o cerință de fonduri proprii mai ridicată.	
0140	ALFA UTILIZAT PENTRU CALCULAREA VALORII EXPUNERII REGLEMENTATE Punctele 41, 99 și 102 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. Valoarea lui alfa (α) este stabilită la 1,4 în rândurile corespunzătoare metodei expunerii inițiale, SA-CCR simplificate și SA-CCR în conformitate cu punctele 41, 99 și 102 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. În scopul metodei modelului intern (MMI), valoarea α poate fi valoarea standard de 1,4 sau o valoare diferită atunci când Banca Națională a Moldovei impune o valoare α mai mare în conformitate cu punctul 169 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci sau când le permite băncilor să utilizeze propriile estimări în conformitate cu punctul 174 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci.	
0150	VALOAREA EXPUNERII ÎNAINTE DE APLICAREA TEHNICILOR DE DIMINUARE A RISCULUI DE CREDIT (CRM) Valoarea expunerii înainte de diminuarea riscului de credit pentru seturile de compensare a riscului de credit al contrapărții se calculează în conformitate cu metodele prevăzute în Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci, ținând seama de efectul compensării, dar fără a ține seama de nicio altă tehnică de diminuare a riscului de credit (de exemplu, garanțiile reale corespunzătoare marjei). În cazul tranzacțiilor de finanțare prin instrumente financiare (SFT), segmentul care este un titlu de valoare nu trebuie luat în considerare la determinarea valorii expunerii înainte de diminuarea riscului de credit atunci când se primesc garanții reale, acesta nereducând astfel valoarea expunerii. În schimb, segmentul SFT care este un titlu de valoare se ia în considerare la determinarea valorii expunerii înainte de diminuarea riscului de credit în modul obișnuit atunci când sunt furnizate garanții reale. Mai mult decât atât, operațiunile garantate cu garanții reale trebuie	

	să fie tratate ca negarantate, adică nu se aplică niciun efect de marjă. Valoarea expunerii înainte de diminuarea riscului de credit pentru tranzacțiile în care a fost identificat un risc specific de corelare defavorabilă trebuie determinată în conformitate cu punctele 222-226 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. Valoarea expunerii înainte de diminuarea riscului de credit nu ia în considerare deducerea pierderii rezultate din ajustarea valorii creditului efectuată în conformitate cu punctele 13-15 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. Banca raportează suma tuturor valorilor expunerilor înainte de diminuarea riscului de credit pe rândul corespunzător.	
0160	VALOAREA EXPUNERII DUPĂ APLICAREA TEHNICILOR CRM Valoarea expunerii după diminuarea riscului de credit pentru seturile de compensare a riscului de credit al contrapărții se calculează în conformitate cu metodele prevăzute în Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci, după aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit aplicabile în conformitate cu Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. Valoarea expunerii după diminuarea riscului de credit pentru tranzacțiile în care a fost identificat un risc specific de corelare defavorabilă trebuie determinată în conformitate cu punctele 222-226 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. Valoarea expunerii după diminuarea riscului de credit nu ia în considerare deducerea pierderii rezultate din ajustarea valorii creditului efectuată în conformitate cu punctele 13-15 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. Banca raportează suma tuturor valorilor expunerilor după diminuarea riscului de credit pe rândul corespunzător.	
0190	Poziții tratate în cadrul abordării bazate pe ratinguri interne pentru riscul de credit (CR IRB) Valoarea expunerii la riscul de credit al contrapărții corespunzătoare pozițiilor care sunt tratate în cadrul abordării IRB a riscului de credit.	
0220	Poziții tratate în cadrul abordării CR IRB Cuantumurile ponderate la risc ale expunerilor la riscul de credit al contrapărții care sunt tratate în cadrul abordării IRB a riscului de credit. Acest cuantum corespunde cuantumului care trebuie inclus în coloana 0260 din formularul C 08.01 pentru pozițiile aferente riscului de credit al contrapărții.	

2.2.2.2. pozițiile aferente rândurilor 0040, 0050, 0060, 0070, 0120 vor avea următorul cuprins:

0040	MMI (PENTRU INSTRUMENTE FINANCIARE DERIVATE ȘI SFT-uri) Instrumentele financiare derivate, tranzacțiile cu termen lung de decontare și SFT-urile pentru care banca i s-a permis să calculeze valoarea expunerii utilizând metoda modelului intern (MMI) în conformitate cu capitolul IX Metoda modelului intern din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci.	
0050	Seturi de compensare pentru operațiunile de finanțare prin instrumente financiare Seturile de compensare care conțin numai SFT-uri pentru care banca a fost autorizată să stabilească valoarea expunerii folosind MMI. SFT-urile care sunt incluse într-un set de compensare contractuală între produse diferite și, prin urmare, raportate pe rândul 0070 nu trebuie raportate pe acest rând.	
0060	Seturi de compensare pentru instrumentele financiare derivate și tranzacțiile cu termen lung de decontare Seturile de compensare care conțin numai instrumentele financiare derivate enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114 /2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate și tranzacțiile cu termen lung de decontare, astfel cum sunt definite în punctul 3 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci, pentru care banca a fost autorizată să stabilească valoarea expunerii folosind MMI. Instrumentele financiare derivate și tranzacțiile cu termen lung de decontare care sunt incluse într-un set de compensare contractuală între produse diferite și, prin urmare, raportate pe rândul 0070 nu trebuie raportate pe acest rând.	
0070	Din seturi de compensare contractuală între produse diferite Punctul 3 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. Seturile de compensare care conțin tranzacții cu diferite categorii de produse (punctul 3 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci), și anume instrumente financiare derivate și SFT-uri, pentru care există un acord de compensare contractuală între produse diferite, astfel cum este definit la punctul 3 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci, și pentru care banca a fost autorizată să stabilească valoarea expunerii folosind MMI.	
0120	Din care: poziții expuse riscului specific de corelare defavorabilă (SWWR) Punctele 222-226 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci.	

	Expunerile la riscul de credit al contrapărții pentru care a fost identificat un risc specific de corelare defavorabilă în conformitate cu punctele 222-226 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci.	
--	---	--

2.2.3. după tabelul “Modul de completare a raportului C 34.04 - RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: EXPUNERI LA CCR CU METODA EXPUNERII ÎNȚIALE (OEM) (CCR 4)” se completează cu textul:

“Formularul raportului

C 34.05 RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: EXPUNERI LA CCR TRATATE CU METODA MODELULUI INTERN (IRB) (CCR 5)

INSTRUMENTE	CU MARJĂ								FĂRĂ MARJĂ								VALOAREA EXPUNERII
	NUMĂRUL DE TRANSAZACȚII	CURATENȚA	VALOAREA REPIATĂ	VALOAREA REPIATĂ	EXPUNERE	EPE	EPE	VALOAREA REPIATĂ	NUMĂRUL DE TRANSAZACȚII	CURATENȚA	VALOAREA REPIATĂ	VALOAREA REPIATĂ	EXPUNERE	EPE	EPE	VALOAREA REPIATĂ	
	0010	0020	0030	0040	0050	0060	0070	0080	0090	0100	0110	0120	0130	0140	0150	0160	0170
0010	TOTAL																
0020	din care: Poziții expuse riscului specific de corelare																

	defavorabil ă (SWWR)																	
0030	Seturi de compensare tratate în cadrul abordării standardiza te CR	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	
0040	Seturi de compensare tratate în cadrul abordării CR IRB	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	
0050	INSTA RUM A ENT DOB ÂNZ II FINA					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0060	NCI ARE DERI VAL UTA R E					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0070	EXT RAB UR- SIER E (OTC					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0080	TITL URI DE CAP ITA L					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0090	MĂR FUR I					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0100	ALT ELE					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0110	TOT AL																	

0120	INSTRUMENTE FINANCIARE	RATĂ DOBÂNZII					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0130	NCI ARE DERIVATE	SCHIMB VALUTAR					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0140	TRANZACȚIONATE LA BURSA	RISCULE DE CREDIT					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0150		TITLURI DE CAPITAL					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0160		MĂRFURI					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0170		ALTELE					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0180		TOTAL																	
0190	OPERĂȚIUNI DE FINANȚARE PRIN INSTRUMENTE	INSTRUMENT-SUPPORT - OBLIGAȚIUNI					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0200	ENTREFINANCIARE	INSTRUMENT-SUPPORT - TITL					X	X	X	X					X	X	X	X	X

		URI DE CAP ITA L																	
0 2 1 0		INST RUM ENT- SUP ORT - ALT ELE					X	X	X	X					X	X	X	X	X
0 2 2 0		TOT AL																	
0 2 3 0	SETURI DE COMPENS ARE CONTRAC TUALĂ ÎNTRE PRODUSE DIFERITE																		

Modul de completare a raportului

C 34.05 RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: EXPUNERI LA CCR TRATATE CU METODA MODELULUI INTERN (IRB) (CCR 5)

Instrucțiuni privind anumite poziții

Coloane	
00010-0080	<u>CU MARJĂ</u> A se vedea instrucțiunile pentru rândul 0130 din formularul C 34.02.
0090-0160	<u>FĂRĂ MARJĂ</u> A se vedea instrucțiunile pentru rândul 0140 din formularul C 34.02.
0010, 0090	<u>NUMĂRUL DE TRANZACTII</u> A se vedea instrucțiunile pentru coloana 0020 din formularul C 34.02.
0020, 0100	<u>VALORILE NOȚIONALE</u> A se vedea instrucțiunile pentru coloana 0030 din formularul C 34.02.

0030, 0110	<u>VALOAREA DE PIATĂ CURENTĂ (CMV) - POZITIVĂ</u> Suma valorilor de piață curente (CMV) pentru toate tranzacțiile cu CMV pozitivă care aparțin aceleiași clase de active.
0040, 0120	<u>VALOAREA DE PIATĂ CURENTĂ (CMV) - NEGATIVĂ</u> Suma valorilor de piață curente absolute (CMV) pentru toate tranzacțiile cu CMV negativă care aparțin aceleiași clase de active.
0050, 0130	<u>EXPUNEREA CURENTĂ</u> A se vedea instrucțiunile pentru coloana 0120 din formularul C 34.02.
0060, 0140	<u>EXPUNEREA POZITIVĂ AȘTEPTATĂ EFECTIVĂ (EEPE)</u> A se vedea instrucțiunile pentru coloana 0130 din formularul C 34.02.
0070, 0150	<u>EEPE ÎN CONDIȚII DE CRIZĂ</u> Punctul 167 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. EEPE în condiții de criză se calculează prin analogie cu EEPE [punctul 180 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci], dar utilizându-se o calibrare la condiții de criză în conformitate cu punctele 237 și 238 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci.
0080, 0160, 0170	<u>VALOAREA EXPUNERII</u> A se vedea instrucțiunile pentru coloana 0170 din formularul C 34.02.

Rând	Explicație
0010	<u>TOTAL</u> Punctele 158-165 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. Banca raportează informațiile relevante privind instrumentele financiare derivate, tranzacțiile cu termen lung de decontare și SFT-urile pentru care a fost autorizată să determine valoarea expunerii calculată utilizând metoda modelului intern (IMM), în conformitate cu punctele 158-165 din Regulamentul nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci.
0020	<u>Din care: poziții expuse riscului specific de corelare defavorabilă (SWWR)</u> A se vedea instrucțiunile pentru rândul 0120 din formularul C 34.02.
0030	<u>Seturi de compensare tratate în cadrul abordării standardizate CR</u> A se vedea instrucțiunile pentru coloana 0180 din formularul C 34.02.

0040	<u>Seturi de compensare tratate în cadrul abordării CR IRB</u> A se vedea instrucțiunile pentru coloana 0190 din formularul C 34.02.
0050-0110	<u>INSTRUMENTE FINANCIARE DERIVATE</u> <u>EXTRABURSIERE (OTC)</u> Banca raportează informațiile relevante privind seturile de compensare care conțin numai instrumente financiare derivate extrabursiere sau tranzacții cu termen lung de decontare pentru care a fost autorizată să determine valoarea expunerii utilizând IRB, defalcate pe diferitele clase de active în care se încadrează activul-suport (rata dobânzii, cursul de schimb valutar, credite, capitaluri proprii, marfă sau altele).
0120-0180	<u>INSTRUMENTE FINANCIARE DERIVATE</u> <u>TRANZACȚIONATE LA BURSĂ</u> Banca raportează informațiile relevante privind seturile de compensare care conțin numai instrumente financiare derivate tranzacționate la bursă sau tranzacții cu termen lung de decontare pentru care a fost autorizată să determine valoarea expunerii utilizând IRB, defalcate pe diferitele clase de active în care se încadrează activul-suport (rata dobânzii, cursul de schimb valutar, credite, capitaluri proprii, marfă sau altele).
0190-0220	<u>OPERAȚIUNI DE FINANȚARE PRIN INSTRUMENTE FINANCIARE</u> Banca raportează informațiile relevante privind seturile de compensare care conțin numai SFT-uri pentru care a fost autorizată să determine valoarea expunerii utilizând IRB, defalcate pe tipul de suport al segmentului SFT care este un titlu de valoare (obligațiuni, capitaluri proprii sau altele).
0230	<u>SETURI DE COMPENSARE CONTRACTUALĂ ÎNTRE PRODUSE DIFERITE</u> A se vedea instrucțiunile pentru rândul 0070 din formularul C 34.02.

2.2.4. în formularul raportului “C 34.06 RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: PRIMELE DOUĂZECI DE CONTRAPĂRȚI (CCR 6)”, în coloana 0110 se exclude simbolul “X”;

2.2.5. în Modul de completare a raportului C 34. 06 RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: PRIMELE DOUĂZECI DE CONTRAPĂRȚI (CCR 6)

2.2.5.1. la poziția aferentă coloanei 0040 se completează cu textul “- gospodării”;

2.2.5.2. poziția aferentă coloanei 0110 va avea următorul cuprins:

0110	VALOAREA EXPUNERII DUPĂ DIMINUAREA RISCULUI DE CREDIT A se vedea instrucțiunile pentru coloana 0160 din formularul C 34.02. Banca raportează suma valorilor expunerilor aferente seturilor de compensare după diminuarea riscului de credit dacă există mai multe seturi de compensare pentru aceeași contraparte.	
-------------	---	--

2.2.6. după tabelul “modul de completare a raportului C 34.06 - RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: PRIMELE DOUĂZECI DE CONTRAPĂRȚI (CCR 6)” se completează cu următorul text:

“PREZENTAREA GENERALĂ A RAPORTĂRII PRIVIND RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: Abordarea IRB - Expuneri la riscul de credit al contrapărții în funcție de clasa de expuneri și de scara PD

9¹. Acest formular trebuie raportat de băncile care utilizează fie abordarea IRB avansată, fie abordarea IRB de bază pentru calcularea cuantumurilor ponderate la risc ale expunerilor pentru toate expunerile lor la riscul de credit al contrapărții sau pentru o parte din acestea în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.111/2018 cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, indiferent de abordarea riscului de credit al contrapărții utilizată pentru a determina valorile expunerilor în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci și Regulamentului nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci.

9². Formularul se raportează separat pentru totalul corespunzător tuturor claselor de expuneri, precum și separat pentru fiecare dintre clasele de expuneri prevăzute în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării bazate pe modele interne de rating. Acest formular exclude expunerile compensate printr-o CPC.

9³. Pentru a clarifica dacă banca își utilizează estimările proprii ale pierderii în caz de nerambursare (LGD) și/sau ale factorilor de conversie, se furnizează următoarele informații cu privire la fiecare clasă de expuneri raportată:

«NU» = în cazul în care se utilizează estimările autorității de supraveghere ale pierderii în caz de nerambursare (LGD) și ale factorilor de conversie (IRB de bază)

«DA» = în cazul în care se utilizează estimările proprii ale pierderii în caz de nerambursare (LGD) și ale factorilor de conversie (IRB avansată)

Formularul raportului

C 34.07 RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: ABORDAREA IRB - EXPUNERI LA CCR ÎN FUNCȚIE DE CLASA DE EXPUNERI ȘI DE SCARA PD (CCR 7)

Clasele de expuneri IRB

Estimări proprii ale LGD și/sau factori de conversie:

Scara PD		Valoarea expunerii	Valoarea medie ponderată în funcție de expuneri a PD (%)	Numărul debitorilor	Valoarea medie ponderată în funcție de expuneri a LGD (%)	Scadența medie ponderată în funcție de expuneri (ani)	Cuantumurile ponderate la risc ale expunerii	Densitatea cuantumurilor ponderate la risc ale expunerii
		0010	0020	0030	0040	0050	0060	0070
0010	De la 0,00 la <0,15							
0020	De la 0,00 la <0,10							

003 0	De la 0,10 la <0,15							
004 0	De la 0,15 la <0,25							
005 0	De la 0,25 la <0,50							
006 0	De la 0,50 la <0,75							
007 0	De la 0,75 la <2,50							
008 0	De la 0,75 la <1,75							
009 0	De la 1,75 la <2,5							
010 0	De la 2,50 la <10,00							
011 0	De la 2,50 la <5,00							
012 0	De la 5,00 la <10,00							
013 0	De la 10,00 la <100,00							
014 0	De la 10,00 la <20,00							
015 0	De la 20,00 la <30,00							
016 0	De la 30,00 la <100,00							
017 0	100,00 (implicit)							
018 0	Total							

Modul de completare a raportului

C 34.07 RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: ABORDAREA IRB - EXPUNERI LA CCR ÎN FUNCȚIE DE CLASA DE EXPUNERI ȘI DE SCARA PD (CCR 7)

Instrucțiuni privind anumite poziții

Coloane	
0010	<u>Valoarea expunerii</u> Valoarea expunerii (a se vedea instrucțiunile pentru coloana 0170 din formularul C 34.02), defalcată în funcție de scara PD dată

0020	<u>Valoarea medie ponderată în funcție de expuneri a PD (%)</u> Media probabilităților de nerambursare (PD) atribuite claselor de rating individuale ale debitorilor, ponderată în funcție de valoarea expunerii corespunzătoare, astfel cum este definită pentru coloana 0010.
0030	<u>Numărul de debitori</u> Numărul de persoane juridice sau de debitori alocate (alocați) fiecărei benzi din scara fixă a PD cărora li s-au acordat ratinguri separate, indiferent de numărul de împrumuturi sau de expuneri diferite acordate. În cazul în care se acordă ratinguri separate pentru expuneri diferite față de același debitor, aceste expuneri sunt luate în calcul separat. O astfel de situație poate să apară atunci când expuneri distincte față de același debitor sunt încadrate în clase diferite de rating al debitorilor în conformitate cu prevederile abordării bazate pe modelele interne de rating.
0040	<u>Valoarea medie ponderată în funcție de expuneri a LGD (%)</u> Media pierderilor în caz de nerambursare (LGD) aferentă claselor de rating ale debitorilor, ponderată în funcție de valoarea expunerii corespunzătoare, astfel cum este definită pentru coloana 0010. LGD raportată corespunde estimării finale a LGD utilizate pentru calcularea cuantumurilor ponderate la risc ale expunerilor obținute după luarea în considerare a oricăror efecte ale diminuării riscului de credit și a condițiilor de încetinire a creșterii economice, dacă este cazul, astfel cum se specifică în Regulamentul nr.112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci și în abordarea bazată pe modelele interne de rating. În special, în cazul băncilor care aplică abordarea IRB, dar care nu folosesc estimări proprii ale LGD, efectele garanției financiare de diminuare a riscului sunt reflectate în valoarea ajustată integral a expunerii, și apoi în LGD, în conformitate cu Regulamentul nr.112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci. În cazul în care se aplică estimările proprii ale LGD, trebuie să se țină cont de prevederile abordării bazate pe modelele interne de rating. În cazul expunerilor care fac obiectul tratării efectului dublei nerambursări, LGD de raportat trebuie să corespundă LGD selectate în conformitate cu prevederile abordării bazate pe modelele interne de rating. Pentru expunerile în stare de nerambursare în cadrul abordării IRB avansate, se iau în considerare dispozițiile prevăzute în abordarea bazată pe modelele interne de rating. LGD raportată trebuie să corespundă estimării LGD în stare de nerambursare.
0050	<u>Scadența medie ponderată în funcție de expuneri (ani)</u> Media scadențelor aferente debitorilor exprimată în ani, ponderată în funcție de valoarea expunerii corespunzătoare, astfel cum este definită pentru coloana 0010. Scadența se stabilește în conformitate cu prevederile abordării bazate pe modelele interne de rating.

0060	<u>Cuquantumurile ponderate la risc ale expunerilor</u> Cuquantumurile ponderate la risc ale expunerilor, astfel cum sunt definite în Regulamentul nr.109/2018 cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital, pentru pozițiile ale căror ponderi de risc sunt estimate pe baza abordării bazate pe modelele interne de rating și pentru care valoarea expunerii pentru expunerile supuse riscului de credit al contrapărții se calculează în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci și Regulamentului nr.220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. Se iau în considerare factorii de sprijinire a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) și a infrastructurii menționați în Regulamentul nr.111/2018 cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.
0070	<u>Densitatea cuquantumurilor ponderate la risc ale expunerilor</u> Raportul dintre cuquantumurile totale ponderate la risc ale expunerilor (raportate în coloana 0060) și valoarea expunerii (raportată în coloana 0010)

Rânduri	
0010-0170	<u>Scara PD</u> Expunerile la riscul de credit al contrapărții (determinate la nivel de contraparte) se alocă benzii corespunzătoare din scara fixă a PD pe baza probabilității de nerambursare estimate pentru fiecare debitor atribuite acestei clase de expuneri (luând în considerare orice efect de substituție ca urmare a existenței unei garanții sau a unui instrument financiar derivat de credit). Pentru fiecare expunere, băncile stabilesc corespondența cu scara PD din formular, ținând seama, de asemenea, de scalele continue. Toate expunerile în stare de nerambursare trebuie incluse în banda corespunzătoare probabilității de nerambursare de 100 %.”;

2.2.7. după modul de completare a raportului **C 34.10 - RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: EXPUNERI FAȚĂ DE CPC-URI (CCR 10)** se completează cu textul:

“Formularul raportului

**C 34.11 RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: SITUAȚIILE
FLUXULUI RWEA
ALE EXPUNERILOR LA CCR CONFORM IRB (CCR 11)**

	CUANTUMURILE PONDERATE LA RISC ALE EXPUNERILOR	
	FLUXURI TRIMESTRIALE	FLUXURI ANUALE

		0010	0020
0010	Cuantumurile ponderate la risc ale expunerii la sfârșitul perioadei de raportare anterioare		
0020	Dimensiunea activului		
0030	Calitatea creditului contrapărților		
0040	Actualizările modelului (numai IRB)		
0050	Metodologie și politică (numai IRB)		
0060	Achiziții și cedări		
0070	Variații ale cursului de schimb		
0080	Altele		
0090	Cuantumurile ponderate la risc ale expunerii la sfârșitul perioadei curente de raportare		

Modul de completare a raportului

C 34.11 - RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPĂRȚII: SITUAȚIILE FLUXULUI RWEA ALE EXPUNERILOR LA CCR CONFORM IRB (CCR 11)

Instrucțiuni privind anumite poziții

Coloane	
0010, 0020	<u>CUANTUMURILE PONDERATE LA RISC ALE EXPUNERILOR</u> Cuantumurile ponderate la risc ale expunerilor, astfel cum sunt definite în Regulamentul nr.109/2018 cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital, pentru pozițiile ale căror ponderi de risc sunt estimate pe baza cerințelor prevăzute în Regulamentul nr.111/2018 cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate și conform abordării bazate pe modelele interne de rating și pentru care banca a permis să se calculeze valoarea expunerii utilizând IRB în conformitate cu prevederile capitolul IX din Regulamentul 220/2025 cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci. Se iau în considerare factorii de sprijinire a IMM-urilor și a infrastructurii menționate în Regulamentul nr.111/2018 cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

Rânduri	
0010	<u>Cuantumurile ponderate la risc ale expunerilor la sfârșitul perioadei de raportare anterioare</u> Cuantumurile ponderate la risc ale expunerilor pentru expunerile la

	riscul de credit al contrapărții conform IRB la sfârșitul perioadei de raportare anterioare.
0020	<u>Dimensiunea activului</u> Variațiile (pozitive sau negative) ale quantumurilor ponderate la risc ale expunerilor determinate de modificările dimensiunii și compoziției portofoliului rezultate din activitatea comercială obișnuită (inclusiv inițierea de noi activități și credite care ajung la scadență), dar excluzând modificările dimensiunii portofoliului datorate achizițiilor și cedărilor de entități.
0030	<u>Calitatea creditului contrapărților</u> Variațiile (pozitive sau negative) ale quantumurilor ponderate la risc ale expunerilor determinate de modificări ale calității evaluate a contrapărților băncii, evaluate în temeiul cadrului privind riscul de credit, indiferent de abordarea utilizată de către bancă. Acest rând include, de asemenea, variațiile potențiale ale quantumurilor ponderate la risc ale expunerilor determinate de modelele IRB, atunci când banca utilizează o abordare IRB.
0040	<u>Actualizările modelului (numai pentru IRB)</u> Variațiile (pozitive sau negative) ale quantumurilor ponderate la risc ale expunerilor determinate de punerea în aplicare a modelului, de modificarea domeniului de aplicare a modelului sau de orice modificări menite să remedieze deficiențele modelului. Acest rând se referă numai la modificările modelului IRB.
0050	<u>Metodologie și politică (numai pentru IRB)</u> Variațiile (pozitive sau negative) ale quantumurilor ponderate la risc ale expunerilor determinate de schimbări metodologice în ceea ce privește calculele determinate de modificări ale politicii de reglementare, cum ar fi noi reglementări (numai pentru modelul IRB).
0060	<u>Achiziții și cedări</u> Variațiile (pozitive sau negative) ale quantumurilor ponderate la risc ale expunerilor determinate de modificări ale dimensiunii portofoliului datorate achizițiilor și cedărilor de entități.
0070	<u>Variații ale cursului de schimb</u> Variațiile (pozitive sau negative) ale quantumurilor ponderate la risc ale expunerilor determinate de modificări care apar în urma fluctuațiilor conversiei valutare.
0080	<u>Altele</u> Această categorie se utilizează pentru a reflecta variațiile (pozitive sau negative) ale quantumurilor ponderate la risc ale expunerilor care nu pot fi atribuite categoriilor de mai sus.
0090	<u>Cuquantumurile ponderate la risc ale expunerilor la sfârșitul perioadei curente de raportare</u> Cuquantumurile ponderate la risc ale expunerilor pentru expunerile la riscul de credit al contrapărții conform IRB la sfârșitul perioadei de raportare curente.”.

2.3. Prima prezentare a rapoartelor menționate la subpunctul 2.2. se va efectua pentru situația din 31 martie 2027, în cazul raportării la nivel individual și, respectiv, pentru situația din 31 decembrie 2027, în cazul raportării pe bază consolidată.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2027.

PREȘEDINTELE

COMITETULUI EXECUTIV

Anca-Dana DRAGU

Nr.227. Chișinău, 23 septembrie 2026.